

DNB Forsikring AS

Et selskap i DNB-konsernet

DNB

RAPPORT OM SOLVENS OG
FINANSIELL STILLING FOR 2016

INNHold

SAMMENDRAG	3	C	RISIKOPROFIL	19
		C.1	Forsikringsrisiko	20
		C.2	Markedsrisiko	21
		C.3	Motpartsrisiko	21
		C.4	Likviditetsrisiko	21
		C.5	Operasjonell risiko	21
		C.6	Andre vesentlige risikoer	21
		C.7	Andre opplysninger	22
		C.7.1	Risiko utenfor balansen, spesialforetak og verdipapirisering	22
		C.7.2	Risikokonsentrasjon	22
		C.7.3	Risikoreduserende tiltak	22
		C.7.4	Sensitivitets- og stresstester	23
A	VIRKSOMHET OG RESULTATER	D	VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL	24
A.1	Virksomhet	D.1	Eiendeler	25
A.2	Resultater fra forsikringsaktiviteter	D.2	Forsikringstekniske avsetninger	26
A.3	Resultater fra investeringsaktiviteter	D.3	Andre forpliktelser	27
A.4	Andre vesentlige opplysninger om virksomhet og resultater	D.4	Andre opplysninger	27
		E	KAPITALSTYRING	28
B	SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL	E.1	Ansvarlig kapital	29
B.1	Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	E.1.1	Formål og retningslinjer	29
B.1.1	Visjon, verdier og styringsprinsipper	E.1.2	Utvikling i ansvarlig kapital	29
B.1.2	Konsernpolicyer og styrende dokumenter for DNB Forsikring	E.1.3	Fratrekk fra ansvarlig kapital	30
B.1.3	Styrende organer	E.2	Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	30
B.1.4	Styringsprosessen	E.2.1	Beregningstekniske forhold	30
B.1.5	Godtgjøringspolitikk	E.2.2	Status og utvikling i Solvensposisjon	31
B.2	Krav til egnethet	E.5	Underoppfyllelse av MCR og/eller SCR	31
B.3	Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens			
B.3.1	Beskrivelse av systemet			
B.3.2	Kontrollfunksjoner			
B.3.3	Risikostyringsfunksjonen			
B.3.4	Vurdering av risikostyringssystemet			
B.3.5	ORSA			
B.4	Systemet for internkontroll			
B.4.1	Beskrivelse av foretakets internkontrollsystem			
B.4.2	Risikoappetitt			
B.4.3	Compliance-funksjonen			
B.5	Internrevisjonsfunksjonen			
B.6	Aktuarfunksjonen			
B.7	Utkontraktering			
			VEDLEGG: KVANTITATIVE RAPPORTERINGSSKJEMA	32
		S.02.01	Balance Sheet	33
		S.05.01	Premiums, claims and expenses by line of business	34
		S.17.01	Non-Life Technical Provisions	37
		S.19.01	Insurance Claims Information	40
		S.23.01	Own Funds	42
		S.25.01	Solvency Capital Requirement – Only SF	43
		S.28.01	Minimum Capital Requirement – Both life and non-life insurance activity	44

Sammendrag

DNB Forsikring AS er et skadeforsikringselskap som har DNBs personkunder som viktigste kundegruppe. Selskapet tilbyr forsikringsprodukter som skal dekke de fleste private husstanders forsikringsbehov. Produktene selges i hovedsak gjennom DNB Banks distribusjonskanaler, herunder både de fysiske bankkontorene, kundesenteret og i digitale kanaler. Selskapet skal tilby produkter som er enkle å finne, enkle å forstå og enkle å kjøpe.

DNB Forsikring er organisert som en egen juridisk enhet i DNB ASA, men har siden oktober 2016 hatt organisatorisk tilhørighet i Personmarked Norge i DNB Bank ASA.

Lønnsomhetsutviklingen i DNB Forsikring har de siste årene vært positiv. Selskapet oppnådde i 2016 et resultat før skatt på 316,2 millioner kroner mot 193 millioner kroner i 2015. Skadeprosenten, det vil si forholdet mellom erstatningsutbetalinger og premieinntekter, har hatt en positiv utvikling og er redusert fra 73 prosent i 2015 til 70 prosent i 2016.

Utviklingen i storskader, det vil si erstatningsutbetalingene knyttet opp mot enkelthendelser med utbetalinger over 1 million kroner, var relativt lav i 2016 sammenlignet med foregående år. Et unntak var et betydelig regnvær som i begynnelsen av august 2016 rammet østlandsområdet. Hendelsen førte til et høyt antall skadesaker og et erstatningsansvar på om lag 75 millioner kroner. Det meste av erstatningsansvaret dekkes imidlertid av selskapets reassuranseprogram slik at kostnaden for DNB Forsikring ble på 18 millioner kroner og medførte ingen vesentlig svekkelse av kapital situasjonen.

DNB Forsikring er eksponert mot forsikrings-, markeds-, motparts- og operasjonell risiko. Forsikringsrisikoen utgjorde den største risikoen ved utgangen av 2016, målt etter kapitalkravsmodellen i Solvens II-regelverket. Det vil si at den største trusselen mot selskapets finansielle posisjon er tilknyttet utbetalinger som følge av en økning i antall av, eller størrelse på, skader som selskapet er forpliktet til å erstatte. De viktigste forsikringsproduktene i selskapet er bil-, eiendoms- og reiseforsikring som utgjorde henholdsvis 39, 35 og 16 prosent av premieinntektene i 2016.

I løpet av året hadde selskapet også en økende eksponering mot personrisiko, det vil si sykdom, død og arbeidsledighet. Økt eksponering mot personrisiko er gunstig, da disse produktene representerer en annen type risiko enn selskapets hovedprodukter.

DNB Forsikring har gjennom de senere årene hatt en konservativ allokering av selskapets finansielle eiendeler, og således lav risiko for tap som følge av svingninger i kapitalmarkedene (markedsrisiko). Mot slutten av 2016 ble det besluttet en begrenset utvidelse i selskapets markedsrisikorammer, ettersom dette gir positive diversifiseringseffekter og dermed høy forventet risikojustert avkastning. Selskapet vil derfor i noe større grad enn tidligere bli eksponert mot svingninger i aksje- og eiendoms markedet.

DNB Forsikring arbeider kontinuerlig med å videreutvikle selskapets risikostyringssystem i samråd med den sentrale risikostyringsenheten i DNB ASA. Det er etablert en egen avdeling for risikostyring i selskapet og dette har gitt et betydelig løft i arbeidet med å tydeliggjøre 2.linjefunksjonene samt å sikre funksjonenes uavhengighet.

Virksomhetens samlede risikoeksponering beregnes ved standardmodellen i det felleseuropeiske solvensregelverket. Selskapet var ved utgangen av 2016 godt kapitalisert og hadde en overdekning av kapital utover myndighetskravet på 321 millioner kroner.

A

VIRKSOMHET OG RESULTATER

- 5 Virksomhet
- 6 Resultater fra forsikringsaktiviteter

Virksomhet og resultater

A.1 VIRKSOMHET

Foretakets navn: DNB Forsikring AS

Juridisk form: Aksjeselskap

Tilsynsmyndighet for det finansielle tilsynet med foretaket samt tilsynsmyndighet for DNB ASA:

Finanstilsynet
Revierstredet 3,
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Ekstern revisor:

Ernst & Young Norway AS
Dronning Eufemias gate 6
0191 OSLO

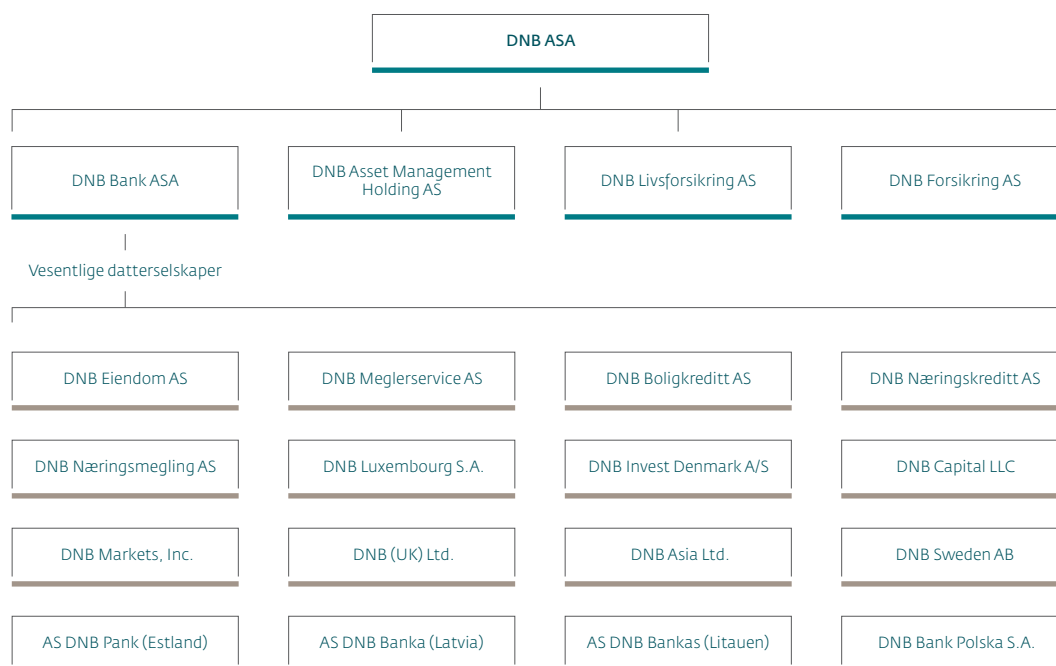
Eierandeler i foretaket:

Selskapskapitalen består av 265.000 aksjer pålydende NOK 1000,-. Vedtektene inneholder ingen begrensninger i stemmerett. Selskapets aksjer er 100 % eiet av DNB ASA.

Foretakets plassering i gruppens juridiske struktur:

DNB Forsikring AS er et datterselskap i DNB ASA slik det fremgår av følgende figur:

JURIDISK STRUKTUR FOR DNB-KONSERNET

Vesentlige bransjer og geografiske områder for selskapets virksomhet:

DNB Forsikring AS er et skadeforsikringssselskap med organisatorisk tilhørighet i Personmarked Norge i DNB Bank ASA. Ved utgangen av 2016 hadde DNB Forsikring en bestandspremie på i underkant av 2,2 milliarder kroner fordelt på 557.000 forsikringsavtaler og 216.000 forsikringskunder. I all hovedsak er dette avtaler knyttet til privatsegmentet i DNB Bank ASA.

Nær 39 % av premievolumet kommer fra Motorvognforsikring (ansvar og kasko) mens forsikring av brann og eiendom (hus, hytte, innbo og fritidsbåt) samlet utgjør om lag 35 %. Reiseforsikring (gruppert som Assistanseforsikring) utgjør over 16 % av volumet, hvorav en stor andel av volumet kommer fra kort- og programkundene i DNB Bank.

I løpet av 2015 ble det etablert dedikerte forsikringsseilere og forsikringsrådgiverteam i tre kundesentre i PM. Tidligere har selgerne i fysisk distribusjon og kundesentrene solgt både bank- og forsikringsrelaterte produkter, mens disse teamene nå skal konsentreres om forsikrings salg og forsikringsrådgiving. Parallelt med at fysisk distribusjon i PM har blitt redusert har salgsteamene knyttet til Forsikring blitt etablert.

I tillegg til distribusjon gjennom DNB Bank har selskapet en avtale om forsikringsdistribusjon til medlemmer av Norsk Sykepleierforbund (NSF). Avtalen med NSF har eksistert siden 2007. Pr 31.12.2016 var bestandspremie for NSF på 282 millioner kroner som tilsvarer 13% av selskapets premievolum.

Vesentlige hendelser i rapporteringsperioden:

Omorganisering

Gjennom 2016 er det gjennomført vesentlige organisatoriske endringer både i DNB Bank ASA og i DNB Forsikring AS. DNB Bank ASA har nedskalert det tradisjonelle kontornettet og i økende grad fokusert kundebehandlingen mot digitale kanaler samt telefonkontakt via sentrale kundesentre. Dette har viktige implikasjoner for DNB Forsikring ettersom banken er selskapets primære forsikringsdistributør. For å styrke samarbeid og kompetanse ble DNB Forsikring innlemmet i den organisatoriske strukturen til personmarkedsområdet i DNB i oktober 2016.

Personforsikring

Forsikringsrisikoen utgjorde den største risikoen med 79 prosent ved utgangen av 2016. I løpet av året hadde selskapet en gradvis økende eksponering mot personrisiko, det vil si sykdom, død og arbeidsledighet. Personrisiko utgjorde om lag 10 prosent av porteføljen målt i premieinntekter ved utgangen av året. Økningen skyldtes at selskapet, i april 2016, inngikk en avtale med DNB Bank om distribusjon av betalingsforsikring knyttet til kredittkort. I tillegg ble det høsten 2016 etablert et gjeldsforsikringsprodukt. Økt eksponering mot personrisiko er gunstig for DNB Forsikring, da personforsikring i liten grad samvarierer med de andre hovedproduktene. Bil-, hus- og reiseforsikring utgjør fremdeles om lag 70 prosent av den samlede forsikringsporteføljen målt i premieinntekter.

Implementering av nytt kjernesystem

Gjennom 2016 og 2017 er den operasjonelle risikoen i DNB Forsikring preget av implementeringen av et nytt IT-system i selskapet. Oppgraderingen er nødvendig for å sikre compliance med fremtidige lovkrav samt for å sikre lav operasjonell risiko slik at selskapets ambisjoner og markedets forventninger kan realiseres. Prosjektet er av betydelig størrelse og involverer store deler av organisasjonen samt eksterne leverandører.

Resultater

DNB Forsikring oppnådde selskapets beste resultat noensinne i 2016 med 316,2 millioner kroner før skatt. Resultatet er fordelt slik mellom selskapets hovedaktiviteter:

- Forsikringsaktiviteter: 254,0 millioner kroner (80,3 %)
- Finansinntekter: 55,1 millioner kroner (17,4 %)
- Andre inntekter: 7,1 millioner kroner (2,2 %)

Resultatet før skatt ble 110,2 millioner kroner høyere enn i 2015, hvilket i hovedsak skyldes bedret lønnsomhet i forsikringsporteføljen og økte finansinntekter.

A.2 RESULTATER FRA FORSIKRINGSAKTIVITETER

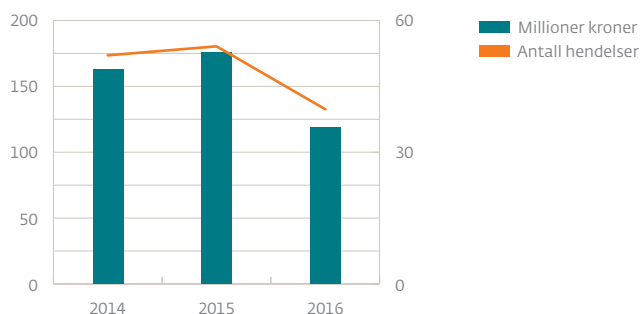
Resultatutviklingen i DNB Forsikring har de siste årene vært positiv, og forsikringsresultatet utgjorde 254 millioner kroner i 2016. Lønnsomheten gjennom året var god til tross for økt skadefrekvens og skadepresent innen hovedproduktene. En stor andel av overskuddet skyldes at selskapet i 2016 hadde et lavere innslag av storskader og naturskader, i tillegg til at selskapet fikk et positivt avviklingsresultat på tidligere skadeårganger. I tillegg bidro selskapets satsing på helseforsikringsprodukter positivt til resultatet i 2016.

Storskader og store hendelser:

Selskapet har definert storskader som skader større enn 1 millioner kroner i skadeomfang. Storskader inntreffer særlig for produktene Hus, Innbo og Hytte. Av 44 registrerte storskader i 2016 sto Hus, Innbo og Hytte for 37 av disse.

Figuren nedenfor viser antall skader og totalt skadeestimat per skadeår.

STORSKADER OVER 1 MILLION KRONER

Det fremgår av figuren at det har vært relativt lite storskader i 2016 sett i forhold til tidligere år. Storskadene utgjorde om lag 12 prosent av erstatningsutbetalingene både i 2014 og 2015, mens andelen i 2016 ble redusert til i underkant av 9 prosent.

Styrtregnet som i begynnelsen av august rammet østlandsområdet førte til over 400 skadesaker og et brutto erstatningsansvar på om lag 75 millioner kroner. Det meste av erstatningsansvaret dekkes av selskapets reassuransprogram slik at kostnaden for DNB Forsikring AS ble på 18 millioner kroner, og hendelsen medførte ingen vesentlig svekkelse av kapital situasjonen.

Naturskader:

Det var få naturskader i Norge i 2016. Stormene Tor og Urd rammet kyststrøkene i Midt-Norge i henholdsvis januar og desember. Tor førte til 220 millioner kroner i samlede erstatninger for markedet, og Urd er anslått til 180 millioner kroner. Gjennom Norsk Naturskadepool tilfaller i underkant 3 prosent av hver av disse hendelsene DNB Forsikring som en erstatningsforpliktelse.

Skadefrekvens:

Selskapet behandlet nesten 100 000 skader i 2016, mot om lag 90 000 skader i 2015. Skadefrekvensen har generelt økt gjennom 2016. Årsakene til dette er sammensatt. For det første har andelen unge kunder i porteføljen økt. Unge kunder har som regel produkter med høyere skadefrekvens enn andre. I tillegg medfører stadig bedre vilkår, og økende dekningsomfang knyttet til Best-vilkår, et større antall skader.

Avviklingsresultat:

Forsikringsresultatet inkluderer videre en avviklingsgevinst på tidligere skadeårganger på 46,9 millioner kroner i 2016. Hoveddelen av avviklingsgevinsten er knyttet til innføring av avsetningsregelverket i Solvens II, hvor Finanstilsynets tidligere minstekrav er erstattet av beste estimat.

Resultater per Solvens II-bransje:

Skadeprosenten, det vil si forholdet mellom erstatning og premie, ble redusert fra 73 prosent i 2015 til 70 prosent i 2016. Forsikringsresultatet på 254 millioner kroner fordelte seg slik på hovedproduktene klassifisert etter produktinndelingen i Solvens II: Tabellen viser at et betydelig positivt bidrag til resultatet kommer fra Motor (28 %). Resultatet er noe svakere i 2016 sett i forhold til tidligere år. Dette skyldes delvis at mange avtaler er rabattert, økt innslag av unge kunder i porteføljen samt tiltagende konkurranse i markedet. Sistnevnte kommer til uttrykk gjennom markedsstatistikken til Finans Norge, der gjennomsnittspremien for Motor i markedet har sunket med over 200 kr i perioden 2014 til 2016.

«Inntektstap» i tabellen omfatter produktene Betalingsforsikring og Ulykke etter tradisjonell produktinndeling. Betalingsforsikring knyttet til kredittkortgjeld ble etablert i april 2016.

Beløp i 1000 kroner

2016	Forsikring mot inntektstap	Motorvognforsikring – trafikk	Motorvognforsikring – øvrige	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanseforsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	Total
Opptjent premie	178 092	351 989	461 617	735 583	1 251	344 300	32 780	2 105 623
Resultat	72 245	99 747	(26 031)	69 497	1 271	45 282	(8 044)	253 986
Andel	28 %	39 %	-11 %	28 %	1 %	18 %	-3 %	100 %

Beløp i 1000 kroner

2015	Forsikring mot inntektstap	Motorvognforsikring – trafikk	Motorvognforsikring – øvrige	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanseforsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	Total
Opptjent premie	60 722	369 298	448 183	704 165	1 984	311 311	42 379	1 938 046
Resultat	15 965	19 539	99 695	14 109	602	42 015	(5 370)	185 128
Andel	9 %	11 %	54 %	8 %	0 %	23 %	-3 %	100 %

A.3 RESULTATER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER

Finansinntekter:

Inntekter fra investeringer utgjorde 55,1 (33,5) millioner kroner i 2016, tilsvarende en avkastning på 2,4 %. Selskapets investeringsportefølje er i all hovedsak plassert i rentepapirer med lav risiko. 2016 har vært preget av fallende rentenivå, noe som ga positive effekter med økt verdi på selskapets obligasjonsportefølje. Dette er hovedårsaken til inntektsøkningen på 21,6 millioner kroner sammenlignet med 2015. I tillegg økte beholdning av finansielle eiendeler med 220,4 millioner kroner gjennom 2016, og utgjorde 2 383,3 millioner kroner ved utgangen av 2016.

A.4 ANDRE VESENTLIGE OPPLYSNINGER OM VIRKSOMHET OG RESULTATER

I sum utgjør andre inntekter 7,2 millioner kroner. Inntektssiden omfatter postene terminpremie og gebyrer, gevinstdeling med reassurandørene og provisjonsinntekter fra Norsk Hussoppforening. På kostnadssiden inkluderes nedskrivning av aktiva, systemutvikling samt renter på ansvarlig lån.

For ytterligere informasjon om disse postene henvises det til selskapets årsrapport.

Beløp i 1000 kroner	2016	2015
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra obligasjoner som holdes til forfall		
Netto renteinntekter på obligasjoner som holdes til forfall	14 531	12 499
Sum netto inntekter og gevinst/(tap) fra obligasjoner som holdes til forfall	14 531	12 499
Netto inntekter og gevinster/(tap) fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket		
<i>Aksjer og andeler</i>		
Urealisert gevinst/(tap) fra aksjer og andeler	1 439	201
Netto gevinst/(tap) ved realisasjon av aksjer og andeler	2 630	4 937
Sum netto inntekter og gevinst/(tap) fra aksjer og andeler	4 069	5 138
<i>Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning</i>		
Netto renteinntekt/(-kostnad) fra obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	33 830	37 828
Urealisert gevinst/(tap) fra obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	9 217	(21 491)
Netto gevinst/(tap) ved realisasjon av obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	(4 263)	1 625
Sum netto inntekter og gevinst/(tap) fra obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	38 784	17 962
Sum netto inntekter og gevinster/(tap) fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket	57 383	35 598
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	(2 236)	(2 100)
Sum netto inntekter fra investeringer	55 148	33 499

B

SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

- 10 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroller
- 13 Krav til egnethet
- 13 Risikostyringssystemet, herunder egenvurdering av risiko og solvens
- 16 Egenvurdering av risiko og solvens (ORSA)
- 17 Systemet for internkontroll
- 17 Internrevisjonen
- 18 Aktuarfunksjonen
- 19 Utkontraktering

Systemet for risikostyring og internkontroll

B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Virksomhetsstyring i DNB omhandler styring og ledelse av konsernet, i den hensikt å bevare og utvikle selskapets verdier på best mulig måte. God virksomhetsstyring og godt lederskap er en forutsetning for en bærekraftig virksomhet. Konsernets styring skal sikre at virksomheten drives på en forsvarlig og lønnsom måte til beste for våre kunder, eiere, ansatte og øvrige interessenter.

Et overordnet mål i DNB er å skape langsiktige verdier for aksjonærene. Vekst og lønnsomhet skapes gjennom god betjening av våre kunder og gode, langsiktige kunderelasjoner.

Virksomhetsstyringssystemet i DNB består av følgende elementer:

- **Visjon og verdier** angir ønsket retning og hva som skal kjennetegne virksomheten.
- **Styringsprinsipper** beskriver hvordan vi styrer i forhold til våre viktigste interessenter.
- **Konsernpolicyer** omhandler hva som regulerer våre handlinger og beslutninger.
- **Styrende organer** beskriver hvordan vår virksomhet er organisert og beslutninger tas.
- **Styringsprosessen** omhandler hvordan vi styrer og arbeider i praksis.

B.1.1 VISJON, VERDIER OG STYRINGSPRINSIPPER

Den strategiske plattformen er fundamentet for DNBs strategi, og herunder også for DNB Forsikring. Plattformen viser hva som skal kjennetegne organisasjonen og den gir felles retning. Den strategiske plattformen består av visjonen, verdiene og ett felles kundeløfte. Visjonen «Vi skaper verdier gjennom kunsten å møte kunden» er ledestjernen. Verdiene beskriver hvordan vi skal opptre i møte med kunden og hverandre. Kundeløftet springer ut fra visjonen og skal skille oss fra konkurrentene når vi møter kundene.

Konsernets styringsprinsipper omhandler hvordan DNB, og DNB Forsikring, forholder oss til eiere, kunder, medarbeidere, lederskap og samfunn. Styringsprinsippene kan oppsummeres som følger:

- Aksjonærverdier skapes gjennom gode og lønnsomme kunderelasjoner. Gode kunderelasjoner skapes gjennom måten vi møter kunden.
- DNB har som overordnet mål om å skape langsiktige aksjonærverdier for virksomhetens eiere, dels gjennom en positiv kursutvikling og dels gjennom en forutsigbar utbyttepolitikk.
- DNB skal være den foretrukne arbeidsgiveren innenfor bank og finans i våre strategiske satsningsområder.
- Lederskap i DNB skal gjenspeile hvordan vi møter kunden. Gjennom godt lederskap skal det skapes merverdi for kunder, medarbeidere, banken og samfunnet.
- Det er en forutsetning at DNB driver all sin virksomhet i henhold til gjeldende lover og regler.

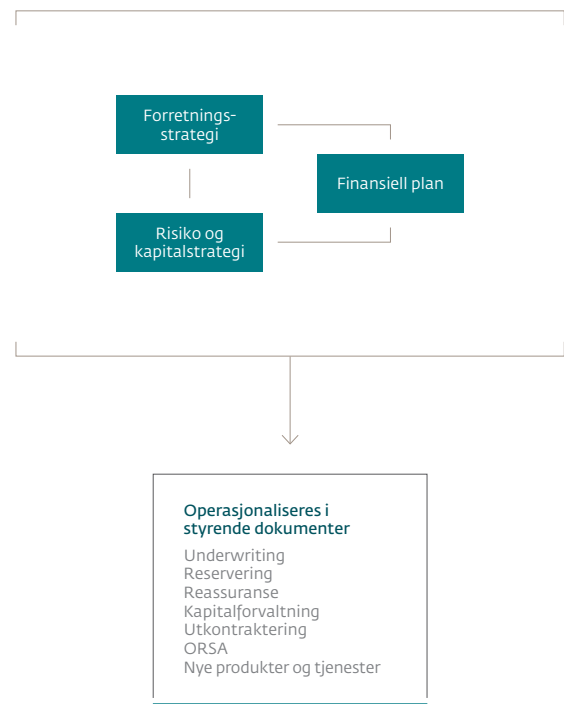
B.1.2 KONSERNPOLICYER OG STYRENDE DOKUMENTER FOR DNB FORSIKRING

Konsernpolicyer vedtas av styret i DNB ASA og gir således føringer fra styret om hvilke overordnede rammer DNB skal følge. Policyene omhandler regulatoriske føringer og beskriver hvordan vi utøver våre roller. En policy er overordnet og angir hensikt og retning innenfor bestemte områder. Flere konsernretningslinjer kan være tilknyttet en policy. Disse utdyper og konkretiserer konsernpolicyen gjennom faglige føringer.

DNB har konsernpolicyer innen følgende områder:

- **Medarbeidere og organisasjon:** legger føringer for utøvelse av lederskap og styring av de menneskelige ressursene.
- **Etikk:** legger føringer for hvordan vi forventer at den enkeltes adferd skal være for å sikre en bærekraftig virksomhet.
- **Finansiell styring:** omfatter konsernets finansielle styringsmodell, som skal sikre optimal ressursbruk i konsernet. Policyen legger føringer for prinsipper, innhold og prosess knyttet til finansiell måling og rapportering, skatt, avgift og mellomregning.
- **Forvaltning og effektiv drift:** legger føringer for hvordan vi effektivt og rasjonelt forvalter og utvikler vår virksomhet.
- **Sikkerhet:** legger føringer for hvordan konsernet skal motvirke uønskede hendelser, internettangrep, skade, tap og kriminalitet.
- **Risikostyring:** legger føringer for hvordan vi håndterer risiko i alle våre aktiviteter.
- **Compliance:** legger føringer for hvordan vi systematisk etterlever regulatoriske krav.
- **Eierrelasjoner:** legger føringer for hvordan vi gjennom åpen dialog og kommunikasjon skal nå målet om at aksjekursen til en hver tid skal reflektere de underliggende verdiene i selskapet.
- **Kommunikasjon:** legger føringer for hvordan vi kommuniserer internt og eksternt, bygger vårt omdømme og skaper tillit og troverdighet.
- **Samfunnsansvar:** legger føringer for hvordan vi tar ansvar for påvirkning på samfunn og miljø.

DNB Forsikring AS følger de gjeldende konsernpolicyer og retningslinjer i DNB ASA. Selskapet har i tillegg utviklet egne styrende dokumenter som legger føringer for forsikringsvirksomheten. De selskapsspesifikke dokumentene er definert i følgende dokumenthierarki:

De tre strategiske dokumentene beskriver overordnede planer, prioriteringer og begrensninger for selskapet i den kommende planperioden.

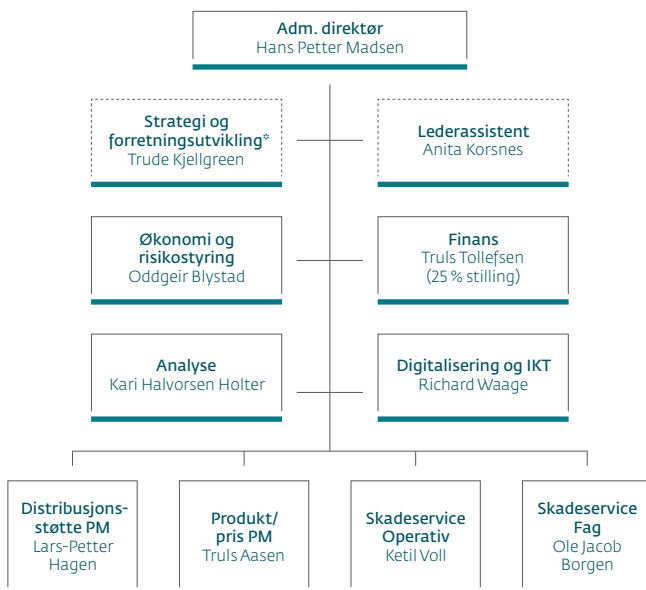
Dette operasjonaliseres i tilhørende styrende dokumenter som angir ansvar, målsettinger og handlingsregler innenfor spesifikke områder. For å sikre etterlevelse med retningslinjene er det behov for kontinuerlig oppfølging, blant annet gjennom risikorapporten som utarbeides hvert kvartal.

B.1.3. STYRENDE ORGANER

Styret skal lede selskapets virksomhet og påse at selskapets og aksjonærenes interesser blir ivarettatt på forsvarlig måte. Videre skal styret ansette administrerende direktør og øvrig ledende ansatte og fastsette lønns- og arbeidsvilkår for disse rollene, samt beslutte de generelle lønns- og arbeidsvilkår for øvrige ansatte. Styret kan delegerer denne myndigheten når det gjelder andre medarbeidere enn administrerende direktør. Styret forvalter selskapets midler og fastsetter de alminnelige forsikringsvilkår og premietariffer. Videre sørger styret for en tilfredsstillende organisering av selskapet, herunder ved å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Selskapets administrerende direktør skal lede den daglige virksomhet, gjennomføre styrets vedtak og for øvrig ivareta selskapets interesser. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning. Slike saker kan administrerende direktør bare avgjøre om styret i det enkelte tilfelle har gitt myndighet til dette, eller dersom styrets beslutning ikke kan forventes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.

Om styret ikke for det enkelte tilfelle bestemmer noe annet, har administrerende direktør rett og plikt til å være til stede og uttale seg på styremøter, selv om vedkommende ikke er medlem av styret. Administrerende direktør kan kreve sin oppfatning innført i protokollen ved eventuell uenighet i styrets beslutning.

Ledergruppen i DNB Forsikring pr. 31.12.16

B.1.4 STYRINGSPROSESSEN

DNBs styringsmodell skal stimulere til forretningsmessig riktige beslutninger og bidra til optimal tilpasning til stadig skiftende rammebetingelser. Styringen skal sikre at operative beslutninger er basert på et riktig lønnsomhetsbilde, reflekterer konsernets utfordringer og gir et godt grunnlag for prising, strategiske beslutninger og ressursallokering. Styringsmodellen skal støtte opp under konsernets strategi og prioriteringer og bidra til å nå konsernets mål. Viktige punkter for en god styring av DNB er:

- **dynamisk allokering av knappe kapitalressurser**
Konsernets kapital og IT-utviklingskapasitet er knappe ressurs som må utnyttes best mulig, og styringsmodellen må understøtte løpende beslutninger om allokering/ reallokering, slik at konsernets resultat etter kapitalkostnad maksimeres.
- **fokus på kunderettet aktivitet**
En av grunntankene bak organiseringen av konsernet er å skape en kunde- og aktivitetsrettet kultur. For å bidra til mer kunderettet aktivitet skal finansielle måltall og oppfølging på alle nivå i organisasjonen kompletteres med fremtidsrettede og aktivitetsbaserte oppfølgingsparametere som understøtter langsiktig verdiskaping og vekst.
- **kultur for samarbeid på tvers av enheter**
Styringsmodellen må tilpasses konsernets organisasjonsstruktur og understøtte behovet for godt samarbeid. Samarbeid på tvers av organisatoriske enheter er avgjørende for at konsernet skal lykkes i markedet, og styringsmodellen må stimulere til en kultur som kjennetegnes av felleskap i innsatsen ut mot kundene – fra min til vår kunde.

B.1.5 GODTGJØRINGSPOLITIKK

Foretakets retningslinjer fastsetter at belønning skal gis på bakgrunn av en helhetlig vurdering av foretakets resultater samt enhetens og den enkeltes bidrag til verdiskaping. Total belønning skal utformes slik at den ikke bidrar til å påføre foretaket uønsket risiko. Den totale belønningen skal være konkurransedyktig, men ikke markedsledende, samtidig som den er kostnadseffektiv for konsernet. Belønning skal bestå av fastlønn, samt en variabel del der det er hensiktsmessig. Fastlønn skal stå i forhold til ansvaret, kravene og kompleksiteten som er knyttet til stillingen, mens variabel lønn skal stimulere til økte prestasjoner og ønsket adferd.

Variabel belønning i foretaket skal fremme langsiktig lønnsomhet og bestemmes ut fra en helhetlig vurdering av finansielle- og atferdsmessige mål. Ved måling av resultater skal det tas hensyn til risiko for foretaket og kostnader knyttet til behov for kapital og likviditet. Ordningen skal ikke stimulere til overdreven risikotaking eller bidra til å svekke selskapets kapitaldekning, langsiktige lønnsomhet eller omdømme. På individnivå er det et bærende prinsipp at all godtgjørelse skal baseres på helhetlige vurderinger av den ansattes bidrag til oppnåelsen av enhetens mål og individuelle mål.

Foretaket lager årlig en vurdering av variabel belønning til personene som faktisk leder foretaket eller innehar andre sentrale funksjoner. Disse defineres i en intern retningslinje som risikotakere og får spesifiserte regler om utbetaling av sin variable belønning i henhold til gjeldende regler. Grunnlaget for variabel

godtgjørelse skal være minimum to år. Videre skal godtgjørelse i form av aksjer, andre egenkapitalinstrumenter eller bundne midler bare kunne disponeres med en forholdsmessig andel over en periode på minst tre år.

Under følger godtgjøringsinformasjon for selskapets styre og administrasjon.

Som det fremgår har det ikke vært vesentlige endringer i godtgjørelse i løpet av disse to årene.

GODTGJØRELSE TIL STYRET OG LEDELSE 2015

Beløp i 1000 kroner	Fast årslønn	Bonus opp-tjent i 2015	Totale godtgjørelser i 2015
Styret			
Kari Olrud Moen, leder	2 750	1 172	4 235
Hanne Myre, nestleder	0	0	86
Per Kristian EK, ans. rep	719	22	879
Ledelse			
Hans Petter Madsen, adm. dir.	1 850	590	2 712
Lars-Petter Hagen	1 160	145	1 468
Anne Berit Flatøy	890	69	1 109
Ole Jacob Borgen	1 070	153	1 370
Ketil Voll, fra 01.10.15	1 070	22	342
Truls Erik Samdahl Aasen, fra 01.02.15	1 230	211	1 399
Kari H. Holter	1 250	22	1 478
Oddgeir Blystad	1 150	155	1 424

GODTGJØRELSE TIL STYRET OG LEDELSE 2016

Beløp i 1000 kroner	Fast årslønn	Bonus opp-tjent i 2016	Totale godtgjørelser i 2016
Styret			
Trond Bentestuen, leder, fra 7.11.16	3 560	1 290	4 763
Kari Olrud Moen, leder, til 7.11.16	2 810	1 020	4 197
Hanne Myre, nestleder	0	0	89
Per Kristian EK, ans. rep	744	20	877
Ledelse			
Hans Petter Madsen, adm. dir.	1 890	511	2 626
Lars-Petter Hagen	1 180	105	1 419
Anne Berit Flatøy, til 1.6.16	900	20	1 030
Ole Jacob Borgen	1 090	134	1 338
Ketil Voll	1 090	199	1 386
Truls Erik Samdal Aasen	1 250	209	1 580
Kari H. Holter	1 295	20	1 482
Oddgeir Blystad	1 170	124	1 439
Richard Waage, fra 11.8.16	1 030	100	1 181

For ytterligere opplysninger vises det til selskapets årsrapport.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Foretaket har retningslinjer for ansettelse av personer som faktisk leder foretaket eller innehar andre sentrale funksjoner. Her stilles det krav til ferdigheter, kunnskap og ekspertise. En person som faktisk leder foretaket eller innehar andre sentrale funksjoner må inneha passende viten og ferdigheter til å kunne utøve sin funksjon. Vedkommende må ha kunnskap og kompetanse om forsikringsprodukter i tillegg til å inneha gode lederegenskaper.

Det er implementert retningslinjer for gjennomføring av egnethetsvurdering basert på gjeldene lovregler om egnethetsvurdering og rundskriv fra Finanstilsynet. Hensikten med retningslinjene er å sikre at egnethetsvurderinger gjennomføres i henhold til gjeldende rett. Egnethetsvurdering av nye medlemmer/varamedlemmer til styret foretas som hovedregel før de blir formelt foreslått. For innvalgte medlemmer/varamedlemmer skal det forut for den årlige generalforsamling innhentes opplysninger om eventuelle endringer av forhold som inngår i egnethetsvurderingen, eller bekreftelse på at det ikke er slike endringer.

For administrerende direktør/daglig leder og øvrige ansatte som omfattes av disse retningslinjene, skjer egnethetsvurdering før tilsetting i den aktuelle stilling. Hvis nødvendig dokumentasjon for å kunne foreta egnethetsvurdering ikke foreligger før tilsetting, skal tilsettingen skje med forbehold om at egnethetskravene vil kunne oppfylles. Det samme gjelder ved konstituering, vikariat eller innplassering ved omorganisering. Det foretas årlige egnethetsvurderinger. For ansatte som omfattes av egnethetskravene skal leder i forbindelse med medarbeidersamtalene ta opp om det er skjedd endringer i forhold som inngår i egnethetsvurderingen, og sette inn tiltak hvis en ansatt ikke lenger oppfyller vilkårene. Leder skal årlig gi kontaktpersonen i sitt forretnings- eller stabsområde en erklæring om at fortsatt egnethet har vært vurdert.

B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET, HERUNDER EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS

B.3.1 BESKRIVELSE AV SYSTEMET

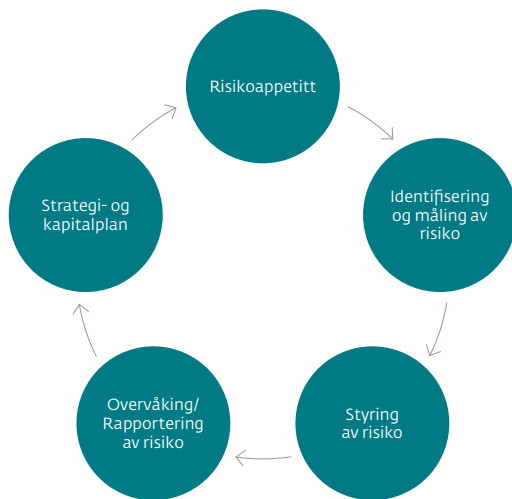
DNB Forsikring følger den overordnede risk policy i DNB ASA. All virksomhet i DNB medfører risiko. Evnen til å håndtere risiko er kjernen i finansvirksomhet og en forutsetning for verdiskapning over tid. DNB skal kun påta seg risiko som forstås og kan følges opp og skal ikke bli forbundet med virksomhet som kan skade omdømmet. Det skilles mellom risiko som tas aktivt hvor avkastning skal maksimeres, og risiko som skal holdes på et akseptabelt lavt nivå. DNB-kulturen skal kjennetegnes av individuelt ansvar, transparente metoder og prosesser som understøtter god risikostyring. Risikostyring skal preges av god kvalitet og høy informasjonsverdi.

Risikostyring i DNB Forsikring AS er beskrevet i selskapets *Risiko- og kapitalstrategi*, og er organisert for å bidra til å realisere selskapets generelle måloppnåelse samt krav til virksomhetens styring og kontroll. Selskapet har etablert prosesser for å identifisere, måle og forstå selskapets risikoeksponering.

Risikostyringsprosessen skal sikre at det produseres tilstrekkelig informasjon til at ledelsen kan fatte velbegrunnede beslutninger og ha god oversikt over virksomheten. Formålet med risikostyringsprosessen i DNB Forsikring er at all risiko som selskapet – i henhold til risikoappetitten – ønsker å påta seg, håndteres på en måte som bidrar til å realisere selskapets strategiske målsettinger.

Interne og eksterne rapporteringsstrukturer skal være fastlagt. Tilfredsstillende risikoovervåking skal sikres ved at risikorapporteringen inneholder tilstrekkelig informasjon og analyse av risiko som virksomheten er eksponert for.

Den følgende risikostyringsprosessen illustrerer sammenhengen mellom selskapets risikoappetitt og strategiske plan:

Identifisering og måling av risiko:

Korrekt og effektiv identifisering/måling av risiko er grunnlaget for risikostyringssystemets funksjon og nødvendig for overvåking av selskapets risikoprofil og -appetitt. Den samlede risikoeksponeringen i DNB Forsikring følges opp gjennom målinger og vurderinger på fast basis.

Styring av risiko:

Eksponeringen i selskapets risikoprofil styres på en av følgende måter:

- Avslå/avslutte risikoeksponeringen
- Akseptere risiko, men overføre eksponeringen til annet selskap
- Akseptere risiko og håndtere denne gjennom interne prosesser og rutiner

Styring av risiko går ut på å velge mellom disse alternativene med grunnlag i risikoappetitten samt prosessen for måling og identifisering av risiko. Deretter gjennomføres en hensiktsmessig implementering basert på føringer beskrevet i selskapets styrende dokumenter under B.1.2.

Overvåking og rapportering av risiko:

DNB Forsikring har en rekke rutiner for rapportering av risiko som skal sikre at ledergruppen og styret har oversikt over virksom-

heten. Dette inkluderer ORSA-prosessen (beskrevet i B.3.5) samt løpende rapportering. Rapportene skal danne utgangspunktet for læring samt etablering og oppfølging av tiltak som beskrevet i selskapets styrende dokumenter. Herunder utarbeides det hvert kvartal en egen risikorapport for DNB Forsikring. Rapporten er basert på et bredt spekter av kvalitativ og kvantitativ informasjon samt intervjuer med alle deltagere i selskapets ledergruppe. Risikorapporten fremlegges fast for selskapets styre.

Strategi- og kapitalplan:

Informasjonen fra risikostyringsprosessen beskrevet over skal danne grunnlaget for selskapets strategiske målsettinger samt kapitalbehov.

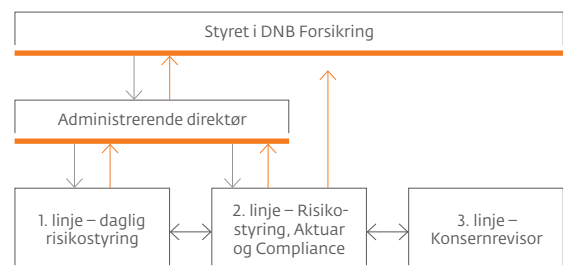
Risikoappetitt:

Selskapets risikoappetitt fastsettes basert på selskapets strategiske målsettinger samt kapitalstrategi. Risikoappetitt legger i neste omgang føringer for fokuset i de måling, styring og rapportering av selskapets risikoeksponering. Risikovurderinger integreres i beslutningsprosessene, og de strategiske valgene legger føringer for fokuset i risikostyringsprosessen. Dersom virksomheten gjør endringer i forretningsplanen skal det gjøres en vurdering av hvordan risikoprofilen påvirkes. Styret må være klar over hvilke endringer i risikoprofilen ulike strategiske beslutninger medfører og vurdere hvorvidt disse endringene er ønskelige, rimelige og mulige å gjennomføre. Det skal dokumenteres hvordan informasjon fra risikostyringssystemet har vært lagt til grunn for styrets beslutninger.

B.3.2 KONTROLLFUNKSJONER

Seksjonene «Økonomi og risikostyring» samt «Analyse» har et særlig ansvar for å sikre identifisering, håndtering og rapportering av virksomhetens samlede risiko. I disse enhetene er også 2.linje kontrollfunksjonene organisert.

DNB Forsikrings arbeid med risikostyring utføres i et 3-linjers-system der det skilles mellom en utøvende, en overvåkende og en kontrollerende enhet. Det er selskapets styre som er ansvarlig for at risikostyringssystemet fungerer effektivt med godkjenning av fastsatt risikoappetitt samt godkjenning av de viktigste strategier og retningslinjer for risikostyringsarbeidet. Linjesystemet, med rollenes rapporteringslinjer, illustreres som følger:

↑ Formell rapportering

↓ Instruks, rammer og fullmakter

↔ Samarbeide/utfordre/kontrollere til det beste for konsernet

- Førstelinjeforsvaret er de utøvende enheter som inngår i den operasjonelle virksomheten. Enhver leder er ansvarlig for risiko innenfor egnet ansvarsområde. Prosessen for risikoseleksjon skal beskytte selskapet mot å påta seg eksponeringer som forventes å gi tap eller uønsket volatilitet i viktige måleparametere.
- Andrelinjeforsvaret kontrollerer de operative enhetene og den risiko DNB Forsikring eksponeres for. Aktuarfunksjonen, risikostyringsfunksjonen og compliance-funksjonen inngår alle i 2.linje og er underlagt kravene til egnethetsvurdering.
- Tredjelinjeforsvaret utøves av Internrevisjonen som gjennomfører kontroll med DNB Forsikrings interne rutiner og 2.linjefunksjonene. Internrevisjonsfunksjonen for selskapet utføres av Konsernrevisjonen i DNB ASA.

B.3.3 RISIKOSTYRINGSFUNKSJONEN

Risikostyringsfunksjonen skal bistå ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet slik at det implementeres som beskrevet i dette dokumentet. Videre skal funksjonen overvåke risikostyringssystemet og den generelle risikoprofilen til foretaket som helhet. Funksjonen skal også rapportere og gi råd til ledelsen i risikostyrings spørsmål, herunder i forbindelse med strategiske spørsmål eller ved identifisering og vurdering av ny risiko. Dette arbeidet utføres i nært samarbeid med aktuarfunksjonen.

Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig funksjon med direkte rapportering til selskapets styre samt administrerende direktør. Funksjonen er integrert i selskapets beslutningsprosesser både i ordinær drift og på ad-hoc basis i forbindelse med prosjekter.

Funksjonen er ansvarlig for dokumentet *Risiko- og kapitalstrategi*. I dette dokumentet defineres prosedyrer for risikostyringsarbeidet samt krav til innhold i retningslinjer i risikostyringssystemet. Funksjonen bidrar til utvikling av risikostyringssystemet ved å vurdere dets effektivitet samt eventuelle mangler i systemet, blant annet gjennom vurderinger i selskapets risikorapport samt i ORSA-prosessen.

B.3.4 VURDERING AV RISIKOSTYRINGSSYSTEMET

DNB Forsikring er å betrakte som et forsikringselskap av relativt begrenset kompleksitet. Selskapet distribuerer standard skade-forsikringsprodukter til det norske privatmarkedet. Som regel er selskapets forsikringskontrakter av ett års varighet hvorav de fleste skadene som inntreffer gjøres opp etter relativt kort tid. DNB Forsikrings kunder er nesten utelukkende norske privatkunder med individuelle avtaler. Majoriteten av selskapets kunder er kunder hos DNB Bank, som også er selskapets hoveddistributør.

Forsikringsrisiko

Selskapets primære risikoeksponering er forsikringsrisiko, og de fleste av selskapets sentrale prosesser er knyttet til denne type risiko. Styring og kontroll av forsikringsrisiko favner bredt, og dekker eksempelvis selskapets reassuranspolicy og tegningsregler for distribusjonsleddet i forbindelse med forsikringssalg.

På porteføljenivå er reassuransprogrammet av vesentlig betydning. Programmet begrenser selskapets risikoeksponering mot enkelthendelser til maksimalt 10 millioner kroner for de

fleste av selskapets produkter. Dagens program vurderes som tilstrekkelig til å sikre at selskapet opererer i henhold til ønsket risikoappetitt. I tillegg er reassuransprogrammet en viktig forutsetning som ligger til grunn for selskapets risikoseleksjon i forbindelse med tegning av nye forsikringsavtaler. Risiko-seleksjonen ved den enkelte forsikringsavtale omfatter vilkår, prissetting, fullmaktsforhold og risikoseleksjon ved distribusjonen.

Ettersom selskapet opererer med en dekningsgaranti medfører dette at virksomheten i prinsippet har vilkår som til enhver tid vil være markedsledende. Dette er åpenbart en risiko, men den begrenses av en rekke innskrenkende omstendigheter. For det første tilbyr DNB Forsikring relativt homogene og standardiserte produkter. Det er således begrensede variasjoner mellom selskapene når de kommer til mange av hovedvilkårene i forsikringsdekningene. For det andre kan selskapet selv kontrollere dekningsgarantien gjennom unntak, premieendringer eller ved å avslutte garantien. For det tredje har selskapet god oversikt over aktuelle dekninger i andre selskaper og gode prosesser, selv om det på dette punktet også er grunnlag for å øke formaliseringen av rutinene.

Gitt at selskapet tilbyr gode forsikringsvilkår er det desto viktigere å sikre god risikoseleksjon gjennom gode prismodeller og fullmaktsstrukturer. Risikoen knyttet til det enkelte subjekt/objekt kontrolleres og begrenses gjennom statistiske prismodeller og seleksjonsprosesser som sikrer at forsikringspremien står i forhold til risikoen ved forpliktelsen. Det arbeides kontinuerlig med videreutvikling selskapets prismodeller og dette er et høyt prioritert område, særlig for selskapets hovedprodukter.

Selskapets retningslinjer for forsikringsrisiko omfatter også både fullmakter og tegningsregler i forhold til forsikringssummer og objektstyper. Systemet for fullmakter og tegningsregler fungerer godt, men det er behov for ytterligere automatiser og formalisering av fastsettelse av grensenivåer samt kontroll av etterlevelse.

Kombinasjonen av virksomhetens kontroll på enkeltrisiko og overføring av risiko til reassurandører medfører at selskapet har god kontroll på forsikringsrisikoen og at risikostyringssystemet som definert er hensiktsmessig gitt selskapets størrelse og kompleksitet.

Markedsrisiko

DNB Forsikring hadde gjennom 2016 en lav eksponering mot markedsrisiko. Pr. 31.12.16 var den finansielle porteføljen primært plassert i obligasjoner og andre rentepapirer. Selskapet hadde ikke aksjeeksponering og kun begrenset eksponering mot eiendomsmarkedet. Selskapets markedsrisiko håndteres gjennom rammer og retningslinjer med oppfølging fra selskapets ledelse på månedlig basis. Dette vurderes som tilstrekkelig basert på porteføljens størrelse, kvalitet og kompleksitet.

Motpartsrisiko

Utestående krav mot reassurandører kan medføre en betydelig motpartsrisiko. For å håndtere dette er det fastsatt krav til diversifisering av programmet samt krav til minimumsrating av

reassurandørene som deltar. Slik risiko vurderes pr i dag som lav og nevnte tiltak anses å være tilstrekkelig.

Operasjonell risiko

DNB Forsikring etterlever DNB konsernets retningslinjer for styring av den operasjonelle risikoen. Fordi virksomheten i DNB Forsikring også er underlagt et annet regelverk enn konsernet for øvrig, har selskapet sett behov for å etablere egne retningslinjer som dekker forsikringsområdet behov.

Styring og kontroll av operasjonell risiko i selskapet er i all hovedsak underlagt tilfredsstillende kontroll, og kvaliteten i styring og drift er god.

B.3.5 ORSA

Gjennomføring og integrasjon i sentrale prosesser

DNB Forsikrings styre har det overordnede ansvaret for selskapets egenvurdering av risiko- og solvenssituasjonen (ORSA). ORSA er en årlig prosess der ledelsen og styret aktivt skal benytte resultatene som fremkommer av prosessen i den operative styringen av selskapet. ORSA er således en integrert del av virksomhetsstyringen, særlig i forhold til strategiske beslutninger knyttet til kapitalstyring og forretningsplanlegging.

Selskapet har hatt fokus på å sikre styrets involvering og eierskap til ORSA-prosessen. Gjennom de fleste styremøter i 2016 har styret behandlet ulike spørsmål knyttet til dette. Dette sikrer at ORSA-analyser ligger til grunn for viktige strategiske beslutninger i selskapet, herunder restruktureringen av selskapets kapitalbase, vedtaket om finansiell plan for 2017–19 samt endringen av rammer for markedsrisiko. Samtidig ser selskapet fremdeles et potensial for å sikre ytterligere integrasjon av prosessene gjennom økt formalisering av arbeidet med forretningsrisiko i ORSA-prosessen.

Analyser og vurderinger i ORSA prosessen kan deles i to kategorier. På den ene siden er vurderinger av den overordnede finansielle risikoen og selskapets evne til å tilfredsstille kapitalkravet gjennom planperioden. For dette formål benyttes kvantitative analyser som scenario- og sensitivitetsanalyser beskrevet i C.7.4.

På den andre siden er analyser av mer kvalitativ art som sikrer vurdering av operasjonell- og compliancerisiko i selskapets drift og prosesser. Den sistnevnte vurderingen var i 2016 del av en konsernfelles statusrapportering av risikostyring og internkontroll. Vurderingen består av workshops med bred involvering samt egevaluering der den enkelte leder skal vurdere kvaliteten på sentrale temaer innenfor risikostyring og drift. Vurderingene er basert på de ambisjonene og forventningene som er nedfelt i policyer, retningslinjer og prosesser, som gjelder både for DNB Forsikring AS og for konsernet som helhet. I risikovurderingene identifiseres de risikoene som kan føre til at selskapet ikke når sine mål. Det skal utarbeides tiltak som kan redusere eller fjerne risikoen, der eksponeringen bryter med akseptabelt nivå. Det utarbeides årlig en samlet vurdering av risikosituasjonen som forelegges for styret til behandling og således inngår i ORSA-prosessen. Denne gjennomgangen skal bidra til å gi merverdi innenfor risikostyringen ved at vi kan identifisere de viktigste risikoene og sikre gjennomføring av risikoreducerende tiltak.

Vurdering av Solvensbehov

Et sentralt resultat av ORSA-prosessen er fastsettelsen av selskapets kapitalbehov som en margin utover solvenskapitalkravet, Solvency Capital Requirement (SCR). Dette skal skje i henhold til kapitalstrategien, og betyr nærmere bestemt at virksomhetens kapitalbehov fastsettes på bakgrunn av analysene i ORSA-prosessen.

DNB Forsikring vurderer virksomhetens kapitalposisjon gjennom ORSA-prosessen som gjennomføres i henhold til styregodkjente retningslinjer. Vurderingen består av scenarioanalyser basert på selskapets risikoprofil, analyser av standardmodellen, analyser av historiske resultater samt tilgang på solvenskapital. Sentrale konklusjoner fra ORSA prosessen i 2016 er at:

- DNB Forsikring er godt kapitalisert og kan motstå negative sjokk som definert i standardmodellen, uten å tape all egenkapital. Selskapets reassuranseprogram samt diversifiserings-effekter medfører betydelig redusjon i risikoeksponeringen.
- Selskapets største risiko vurderes å være risikoen for en gradvis og langvarig reduksjon i lønnsomhet i skadeforsikringsmarkedet. Dette er å anse som en større trussel mot selskapets lønnsomhet fremfor et betydelig enkeltsjokk og/eller katastrofehendelse som inntreffer over et kort tidsrom.
- Selskapet vurderer forutsetningene i standardmodellen til stort sett å være rimelige for de fleste risikokategorier. Et vesentlig unntak er modulene for premie- og reserverisiko under kategoriene skade- og helseforsikringsrisiko. Sett i forhold til DNB Forsikrings portefølje og resultatshistorikk vurderes modellen til å være noe konservativ slik at den impliserer et forhøyet kapitalkrav sett i forhold til den faktiske risikoen.
- Basert på selskapets syvårige historikk er den faktiske resultatvolatiliteten lav sammenlignet med SCR. Særlig er dette tilfellet i perioden 2012–2016, og dette bidrar til å forsterke konklusjonen om at DNB Forsikrings kapitalbehov er noe lavere enn det som fremgår av SCR etter standardmodellen.

På bakgrunn av disse konklusjoner er DNB Forsikrings kapitalstyring innrettet mot å sikre at solvenskapitalkravet tilfredsstilles med høy sannsynlighet. Selskapets solvensbehov følger derfor av SCR samt en egenvurdert resultatbuffer utover SCR. I tillegg kommer avsatt kapital til planlagte satsninger og økt risikoeksponering.

B.4 SYSTEMET FOR INTERNKONTROLL

B.4.1 BESKRIVELSE AV FORETAKETS INTERNKONTROLLSYSTEM

Selskapet foretar kontroll av relevante prosesser. Skadeoppgjørprosessen har eksempelvis flere retningslinjer og rutiner for kontroll. Selskapets anvisningsrutine sikrer at grunnlag for utbetalinger er i henhold til forsikringsavtalen og gjeldene oppgjørspraksis, samt at utbetalingen foretas til rett konto-nummer og betalingsmottaker med riktig beløp. Rutinen utføres av alle i første linje som har anviseransvar. Det foretas også hvert kvartal en kontroll fra de fagansvarlige på kvaliteten på skadeoppgjøret. Videre gjør andrelinjefunksjonen i risiko-styringsavdelingen en bredere og mer generell gjennomgang av alle aspekter ved skadeoppgjøret i en årlig rapport.

Underwritingsprosessen i selskapet er underlagt flere former for kontroll for å sikre måloppnåelse av denne. De fire viktigste delene av prosessen er vilkår, prissetting, fullmaktsforhold og risikoseleksjon i forbindelse med salget. Det gjøres kvalitets- og utviklingsarbeid på selskapets forsikringsvilkår. Videre gjøres det kontroll av prissetting og skadeprosenten vurderes løpende. Selskapet har også egne prosesser for å kontrollere fullmaktsforhold og forsikringsdistribusjon. Selskapet kontrollerer etterlevelse av tegningsregler og har et internt klageutvalg for behandling av enkelthendelser.

DNB Forsikring har også dokumentert internkontroll av finansiell rapportering. Kontrollen gjennomføres både i forhold til prosessen som fører frem til finansiell informasjon og til selve innholdet i den finansielle informasjonen.

B.4.2. RISIKOAPPETITT

Den løpende oppfølgingen av selskapets risikoappetitt skjer kvartalsvis i selskapets risikorapport. Risikoappetitten brytes videre ned i rammer der dette er hensiktsmessig.

Lysene fastsettes etter følgende kriterier:

- **Grønt lys:** Status er innenfor selskapets risikoappetitt og dette ventes å vedvare gjennom de neste 12 måneder
- **Gult lys:** Status gir betydelig risiko for at selskapet ikke opererer i tråd med risikoappetitten på nåværende tidspunkt og/ eller i løpet av neste 12 måneder
- **Rødt lys:** Status er brudd med selskapets risikoappetitt og/eller det er svært sannsynlig med brudd i løpet av neste 12 måneder

I tillegg fastsettes en trendpil som indikerer (ved uforandret lys) om risikosituasjonen er uforandret/mer/mindre i tråd med selskapets risikoappetitt fra forrige kvartal.

Vurderingen gjøres av risikostyringsfunksjonen etter innspill fra ansvarshavende innen det aktuelle området. Alle vurderingene baseres på en kombinasjon av kvantitative, kvalitative og skjønsmessige kriterier. Risikostyringsfunksjonen er ansvarlig for å kvalitetssikre vurderingen.

Selskapets risikoappetitt skal vurderes årlig eller ved vesentlige endringer i selskapets risikoprofil. Dette skjer i forbindelse med ORSA-prosessen.

B.4.3 COMPLIANCE-FUNKSJONEN

I henhold til Solvens II-direktivet er Compliancefunksjonen definert som en del av foretakets internkontrollsystem.

Compliance-funksjonen overvåker risikoen for at eksterne regler inntatt i lov og forskrift følges. Compliance-risiko er risikoen for at et foretak skal pådra seg juridiske, regulatoriske, økonomiske eller omdømmemessige tap som følge av brudd på myndighetsfastsatte regler. Compliance-funksjonen skal forebygge, rådggi og kontrollere at selskapets førstelinje etterlever de reglene og aktivitetene som kan gi opphav til slik risiko.

Funksjonen legger til rette for effektiv identifikasjon av risiko for manglende etterlevelse av relevante eksterne krav. Det gis råd til administrasjonen om risikobegrensende tiltak, akseptabel adferd og praksis i forhold til tolkning av eksterne regler. Særlig aktuelt er dette i forbindelse med lansering av nye produkter og tjenester.

Funksjonen utformer og tilrettelegger for implementering av internkontroll som skal gi virksomheten beskyttelse mot compliancerisiko. Hertil ligger det også overvåkning og rapportering av kontrolliltakenes effektivitet. Det gjennomføres opplæring på de relevante regelverk. Videre skal funksjonen bidra til å unngå compliance-brudd og følge opp eventuelle brudd på lover og regler i etterkant.

Compliancefunksjonen er i tillegg ansvarlig for å fange opp nye regler som treffer virksomheten. Videre har Compliancefunksjonen også ansvaret for å vurdere risikoen for at de øvrige kontrollfunksjonene ikke fungerer tilfredsstillende.

B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJONEN

Ansvar og oppgaver

Konsernrevisjonen gjennomgår og vurderer selskapets samlede styring og internkontroll. Konsernrevisjonen gjennomfører vurderinger av risikostyringen i første og andre forsvarslinje, og identifiserer potensielle forbedringer i driften ved å evaluere risikostyring og internkontroll.

Internrevisjonen i DNB-konsernet skal utføres i samsvar med de obligatoriske delene av The International Professional Practices Framework (IPPF) utgitt av The Institute of Internal Auditors' (IIA). Internrevisjonens formål er å fremme og beskytte organisasjonens verdier gjennom å gi risikobaserte og objektive bekreftelser, råd og innsikt.

Revisjonsplan

Konsernrevisjonen fremlegger minst årlig en revisjonsplan for konsernledelsen, revisjonsutvalget og styrene i DNB ASA og DNB Bank ASA. For DNB Forsikring fremlegges det årlig en separat revisjonsplan som godkjennes av styret i DNB Forsikring.

Rapportering

Konsernrevisjonen skal rapportere resultatet av revisjonsarbeidet til holdingstyret og konsernsjefen, samt øvrige relevante styrever i finanskonsernet minst en gang i året (herunder DNB Forsikrings styre). Rapporteringen skal inneholde vesentlige risikoforhold, kontroll av svakheter samt om revisjonsplanen er gjennomført som forutsatt.

Styrets oppgaver

Styret i DNB Forsikring skal:

- Godkjenne årlig risikobasert revisjonsplan, herunder budsjett og ressurser
- Motta kommunikasjon om Konsernrevisjonens aktiviteter og drift opp mot planer
- Rette forespørsler til ledelsen og revisjonssjef i person-markedsområdet for DNB Bank med henblikk på mangelfull revisjonsdekning eller ressursbegrensninger

Myndighet

For å utføre sitt arbeid har Konsernrevisjonen uinnskrenket innsyn i og tilgang til alle konsernets anliggender, herunder dokumenter, elektroniske data, fysiske eiendeler/lokaler og personell. Revisjonssjef Personmarked Norge i DNB ASA møter fast i alle styremøter i DNB Forsikring.

Uavhengighet og objektivitet

Konsernrevisjonen er uavhengig av administrasjonen og rapporterer til styret i DNB ASA og styret i DNB Forsikring. Konsernrevisjonen fungerer som 3.linje i styringssystemet til DNB Forsikring AS.

Revisjonsarbeid skal gjennomføres uten utilbørlig påvirkning fra organisasjonen med uavhengighet mellom revisjonspersonalet på oppdrag og de enheter, prosesser og personer som skal revideres. Konserndirektør Revisjon skal årlig bekrefte Konsernrevisjonens uavhengighet overfor styret.

B.6 AKTUARFUNKSJONEN

Aktuarfunksjonen ivaretas av leder for Seksjon Analyse og rapporterer om sitt arbeid til administrerende direktør. Funksjonen er ansvarlig for å koordinere beregningen av og å kontrollere selskapets forsikringstekniske avsetninger. Aktuarfunksjonen jobber i tett samarbeid med selskapets risikostyringsfunksjon.

Det er oppgjørsmedarbeidere i Skadeservice som er ansvarlig for å sette reserver i forbindelse med skadeoppgjør. Dette er reserver for skader som er meldt, men ikke ferdig oppgjort (RBNS – Reported But Not Settled) og inngår dermed i 1.linje funksjonen. Beregning av IBNR avsetninger og premiereserve gjøres i Seksjon Analyse av utførende aktuar. Validering og kontroll av modeller og resultater utføres av aktuarfunksjonen. Nøkkelpersonrisiko i aktuarmiljøet reduseres ved bruk av ekstern konsulent om nødvendig. Videre gjennomgås alle vesentlige avsetninger minimum årlig av aktuar hos ekstern revisor. Hver måned gjennomgås også de forsikringstekniske avsetninger i forbindelse med regnskapsprosessen.

Hvert kvartal utarbeider aktuar en rapport som dokumentasjon for de beregninger som er gjort ved fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger.

B.7 UTKONTRAKTERING

I henhold til styringsmodellen i DNB ASA er flere sentrale deler av DNB Forsikrings operasjonelle virksomhet utkontraktert til andre deler av konsernet. Dette er tilfellet for forsikringsdistribusjon, kapitalforvaltning, IT og internrevisjon samt deler av skadeoppgjør. DNB Forsikring forblir ansvarlig for all virksomhet som er utkontraktert fra selskapet. Slike aktiviteter reguleres av retningslinjer for utkontraktering, kontrakter mellom de ulike juridiske enhetene i DNB ASA samt jevnlig kontrollrutiner. DNB Forsikring har også enkelte utkontrakteringsavtaler med aktører som ikke er del av DNB ASA.

Utkontraktering av aktiviteter benyttes for å oppnå stordriftsfordeler, med hensyn til effektiv bruk av kapasitet og kompetanse, samt for å utnytte variasjon i etterspørselen etter aktuelle leveranser.

Selskapets plikter og ansvar overfor kunder, offentlige myndigheter og andre skal ikke påvirkes negativt av utkontrakteringen.

C

RISIKOPROFIL

- 21 Forsikringsrisiko
- 22 Markedsrisiko
- 22 Motpartsrisiko
- 22 Likviditetsrisiko
- 22 Operasjonell risiko
- 22 Andre vesentlige opplysninger risikoer
- 23 Andre opplysninger

Risikoprofil

Den samlede risiko i DNB Forsikring beregnes etter gjeldende Solvens II-regelverk og rapporteres til styret hvert kvartal.

Selskapet oppfyller solvenskapitalkravet (SCR) og minimumskapitalkravet (MCR) per 31.12.16. Kapitalkravet beregnes i standardmodellen hvor det inngår moduler for selskapets skadeforsikringsrisiko, helseforsikringsrisiko, markedsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko.

Risikoeksponeringene kan overordnet beskrives som følger:

- **Forsikringsrisiko:** risikoen for økonomisk tap som følge av ugunstig utvikling i premieinntekter og erstatningsutbetalinger
- **Markedsrisiko:** risikoen for økonomisk tap som direkte kan knyttes til kursendringer i finansielle markeder
- **Motpartsrisiko:** økonomisk tap som skyldes at selskapets motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor selskapet
- **Operasjonell risiko:** risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser

C.1 FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisikoen er delt inn i tre hovedelementer; premie- og reserverisiko, katastroferisiko og avgangsrisiko.

Premierisiko

Premierisiko er risikoen for tilfeldige, negative avvik fra forventet erstatning som ligger til grunn for modellen som fastsetter forsikringspremien. Dette kan forårsakes av tap som følger av fluktasjoner i tidspunkt for, frekvens av og omfang av de forsikrede begivenheter.

En viktig driver for premierisiko er antallet store enkeltskader som inntreffer over en periode. Særlig er Husproduktet utsatt for denne type skader gjennom større brann- og vannskader. Generelt er økninger i skadefrekvens og/eller gjennomsnittserstatning de sentrale kildene til finansielle tap for alle produkter. Årsaker til skadeøkningene vil variere for de ulike forsikringsproduktene, men kan overordnet sett inndeles i natur- og værphenomener, endringer i kundenes vaner og valg, økonomisk utvikling, teknologisk utvikling og regulatoriske endringer.

Videre kan det gjøres et skille mellom tingskade og personskade. Enkelte produkter, som for eksempel ansvarsforsikring for motor og reiseforsikring, kan føre til at selskapet ikke bare får erstatningsansvar for tapte eller ødelagte gjenstander, men også for behandling av syke eller skadde personer samt for tapt arbeidsinntekt gjennom mange år.

Selskapet har også personskadeprodukter som kun dekker død, sykdom og arbeidsledighet. Gjennom 2016 har selskapets eksponering mot slik personrisiko økt. Dette har gitt DNB Forsikring en mer balansert portefølje ettersom slik risiko, definert som helseforsikring, i liten grad samvarierer med hovedproduktene som er motor- hus- og reiseforsikring. Denne diversifiseringseffekten bidrar til at det er gunstig for selskapet å øke eksponeringen mot slike personrisikoprodukter.

Volatiliteten i selskapets skadeprosent er en viktig indikator for aggregert forsikringsrisiko. Produktlønnsomheten rapporteres månedlig både til ledelse og styret. Skadeprosenten er avhengig av premienivået, skadefrekvensen og gjennomsnittserstatningen. Følgende sensitivitetsberegning illustrerer den negative resultateffekten som følger av en økning i skadefrekvensen og gjennomsnittserstatningen:

Beløp i 1000 kroner	2016	2015
Resultateffekt av 1 prosentpoeng økning i skadefrekvens	128 760	119 011
Resultateffekt av 1 prosentpoeng økning i gjennomsnittserstatning	14 039	13 048
Økning i begge	144 086	133 249

Samlet effekt av 1 %-poengs endring i skadefrekvens og gjennomsnittserstatning utgjør 144 millioner kroner. Egenkapitaleffekten vil utgjøre 108 millioner kroner, tilsvarende 15,3 % av samlet egenkapital ved utgangen av 2016.

Reserverisiko

Reserverisiko er den type forsikringsrisiko som er knyttet til usikkerheten i estimatene på avsetninger for erstatningsansvar ved allerede inntruffede skader. Statistiske modeller og ekspertvurderinger benyttes for å estimere forventede fremtidige skader og bidrar til å redusere avvik i avsetningene over tid.

Reserverisiko varierer betydelig for de ulike produktene. På den ene siden er produkter hvor skadeoppgjøret avsluttes relativt raskt (innen ett til to år). Slike saker er som regel knyttet til tap eller ødeleggelse av gjenstander. Den sentrale driveren for reserverisiko er da relatert til usikkerhet knyttet til størrelsen på større enkeltskader. På den andre siden er produkter som medfører langvarige erstatningsforpliktelser. Slike skader er vanligvis knyttet til personskader og kan påvirkes av rettsavgjørelser som fattes lenge etter skadetidspunktet, eller av utviklingen i helsesituasjonen til personer som ble rammet av skadehendelsen.

Samlet sett er varigheten på DNB Forsikrings erstatningsforpliktelser relativt kort.

Katastroferisiko

Katastroferisiko er risikoen for tap som følge av ekstreme eller store, uvanlige hendelser som enten er knyttet til naturfenomener eller menneskelige handlinger. Av denne type hendelser er det naturskader, herunder storm- og flomhendelser, som er av størst betydning for virksomheten.

DNB Forsikring er medlem av Norsk Naturskadepool, og får dermed tildelt en andel av alle erstatningsforpliktelser på naturskader som rammer bygning og løsøre dekket av brannforsikring i Norge. Forpliktelsene svarer til selskapets markedsandel innen brannforsikring, uavhengig av om naturskadene faktisk rammer DNB Forsikrings kunder. Selskapet har per i dag et negativt naturskadefond. Naturskadepoolen har imidlertid reassuransedekning som begrenser medlemmenes felles erstatningsansvar for enkelthendelser til 1,5 milliard kroner. DNB Forsikring får tildelt i underkant av 3 % av erstatningsforpliktelsene for slike hendelser.

Eksponering mot katastroferisiko er utenfor DNB Forsikrings risikoappetitt og overføres primært til reassurandører (Se kapittel C.7.3). Reassuransavtalene begrenser selskapets erstatningsansvar ved hver enkelt hendelse til maksimalt 10 millioner kroner.

Avgangrisiko

Selskapets forsikringsavtaler er primært ettårige avtaler med privatpersoner som kan kansellere på en måneds varsel. Avgangrisiko er knyttet til sannsynligheten for at forsikringsavtaler med forventet lønnsomhet avsluttes før hovedforfall. Slik risiko håndteres gjennom CRM-aktiviteter.

C.2 MARKEDSRISIKO

DNB Forsikring har hatt lav appetitt på markedsrisiko gjennom 2016. Finansporteføljen har primært vært investert i norske stats-, kommune- og selskapsobligasjoner samt i pengemarkedet. Dette har medført at den primære markedsrisikoen har vært risiko knyttet til verdifall i obligasjonsporteføljen. Selskapet har også hatt rente- og eiendomsrisiko, men ikke aksje- eller valutarisiko.

Kredittspreaden uttrykker investorenes risikopåslag sammenlignet med risikofri rente. Kraftige økninger i risikopremien vil påvirke verdien på obligasjonsporteføljen negativt. Spreadrisikoen er beregnet med utgangspunkt i de ulike rentepapirenes ratingklasse, hvor tapspotensialet er differensiert mellom de ulike ratingklassene.

Selskapets markedsrisiko omfatter også renterisiko i form av kortsiktig verditap på finansielle eiendeler ved renteøkning. De forsikringstekniske avsetningene som skal dekke selskapets erstatningsforpliktelser er også eksponert for renterisiko og motregnes renterisiko i finansporteføljen.

Selskapets eiendomsfond betraktes som eiendomsrisiko. Dette anses som den mest risikofylte aktivplasseringen til DNB Forsikring, men eksponeringen utgjorde kun om lag 3 % av finansielle eiendeler gjennom 2016.

C.3 MOTPARTSRISIKO

Motpartsrisiko omfatter risiko for at selskapets motparter ikke gjør opp forpliktelser ved forfall.

Selskapet er eksponert for motpartsrisiko gjennom reassuransavtalene i tillegg til selskapets bankplasseringer og kundefordringer. Motpartsrisiko knyttet til investeringsporteføljen er inkludert i markedsrisikoen beskrevet over.

Fordring på kunder er knyttet til enkeltkunders forsikringspremie. For slike fordringer innregnes en proratarisk andel som potensielt tap på forfalte fordringer.

C.4 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko i et forsikringselskap er i all hovedsak relatert til risikoen for at selskapet ikke kan møte erstatningsforpliktelsene overfor kunder og leverandører. Selskapet har fastsatt en investeringsinstruks som sikrer høy grad av likviditet; krav til investment grade og kort durasjon sikrer en portefølje med høy likviditet. Av samlede eiendeler i IFRS-balansen har 2 301,5 millioner kroner, dvs. 73 %, forfall innen ett år.

Rentepapirene inkluderer ikke nominelle fremtidige rentebetalinger utover påløpt rente på balansedagen.

C.5 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, samt feil begått av ansatte eller som følge av eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko innebærer å identifisere, vurdere og håndtere risikoer, samt å sikre relevant og effektiv rapportering til aktuelle interessenter. Den operasjonelle risikoen håndteres i virksomhetsstyringssystemet.

Organiseringen av selskapet sikrer at ansvarsforholdene er avklart og at det er tydelige rapporteringslinjer. Det er videre definert fullmaktsstrukturer for både ledere og medarbeidere innen viktige områder. For øvrig legger selskapet til grunn DNB-konsernets policyer og retningslinjer i utformingen av rutiner og prosesser, herunder også konsernretningslinjer for styring av operasjonell risiko.

Risikoeksponeringen mot operasjonelle tap og hendelser beregnes i standardmodellen basert på selskapets premievolum og forsikringstekniske avsetninger.

C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

DNB Forsikring anser at vesentlige opplysninger om selskapets risikoprofil er gitt i C.1–C.5.

C.7 ANDRE OPPLYSNINGER

C.7.1 RISIKO UTENFOR BALANSEN, SPESIALFORETAK OG VERDIPAPIRISERING

DNB Forsikring har ikke vesentlig risiko utenfor balansen herunder har selskapet ikke spesialforetak for verdipapirisering.

C.7.2 RISIKOKONSENTASJON

Geografisk er selskapets primære risiko konsentrert til boligområder på det sentrale østlandsområdet med høy tetthet av villabebyggelse. Dette er basert på informasjon om adresser og forsikringssum fra produktene Hus, Innbo og Hytte.

Selskapets største risiko er knyttet til et hus med forsikringssum på i overkant av 32 millioner kroner. Selskapet har også tegnet to kontorforsikringer med forsikringssum rundt 30 millioner kroner. Objektene er ikke omfattet av kumule.

C.7.3 RISIKOREDUSERENDE TILTAK

Forsikringsrisiko

Selskapets primære risikoreduserende tiltak er at risikoeksponering mot større skadehendelser overføres til reassurandører gjennom reassuranseprosessen. Dette medfører en vesentlig reduksjon av den iboende risikoeksponeringen selskapet forplikter seg til gjennom salg av forsikringsdekninger til det norske privatmarkedet.

Reassuranseprogrammet sikrer en stabilitet i selskapets finansielle resultater og reduserer dermed virksomhetens kapitalbehov. Dette er et strategisk virkemiddel for å sikre at selskapets styre og ledelse kan oppnå finansielle målsettinger innenfor virksomhetens risikoappetitt.

Gjennom 2016 har reassuranseprogrammet bestått av flere Excess of loss (XL) kontrakter som overfører selskapets risiko ved store enkeltskadehendelser til reassurandører. Programmet sikrer at alle enkeltskader over 10 millioner kroner vil dekkes av selskapets reassurandører, gitt at dette beløpet ikke overstiger avtalte forsikringssummer.

Disse avtalene beskytter altså selskapet mot store tap ved enkelt-hendelser som for eksempel brannskade i en enkelt bygning eller en storm som påvirker mange bygninger. Slike kontrakter gir imidlertid ikke beskyttelse mot økning i Skadefrekvens, men en XL-avtale kan likevel dekke mange skader som hver for seg er små, men som til sammen overgår egenregningsnivået. Dette gjelder dersom skadene følger av den samme bakenforliggende årsak, for eksempel langvarige frostperioder. En slik periode vil med andre ord være definert som én enkelt skadehendelse.

XL-dekningen for eiendom dekker også selskapets andel av skader fra Naturskadepoolen. Naturskadepoolens samlede egenregningsnivå er på 1 500 millioner kroner. Ved en nasjonal naturskadehendelse som overstiger 1 500 millioner kroner tilfaller om lag 45 millioner kroner DNB Forsikring som erstatningsforpliktelse på bruttonivå. En slik forpliktelse vil i dette tilfellet være dekket gjennom selskapets eget reassuranseprogram med egenregning på 10 millioner kroner.

For eiendomsskader har selskapet i tillegg en aggregert XL-dekning som effektueres dersom summen av alle erstatningsutbetalinger mellom 2,5 og 10 millioner kroner overstiger 60 millioner kroner. I dette tilfellet står reassurandør ansvarlig for samlet erstatning for de neste 50 millioner kroner som påløper.

Videre er internkontrolltiltakene for håndtering av forsikringsrisiko beskrevet i B.3 og B.4.

Reserverisiko håndteres gjennom nær overvåking av større skadehendelser samt ved bruk av anerkjente statistiske metoder og aktuarielle ekspertvurderinger.

Motpartsrisiko

Reassuranseprogrammet gjennomgås årlig og ved etablering av nye produkter. Det er krav til at reassurandørene skal ha en rating på minimum A-. Videre skal det være minst to risikotakere per program. Begge disse kravene er viktige tiltak for å sikre lav motpartsrisiko. Reassuransekontraktene er i all hovedsak plassert hos reassurandører i nord- og mellom-Europa. Det er gjort en impairment-vurdering av fordringene på reassurandørene, og det er ikke avdekket nedskrivningsbehov.

Reassuranseprogrammet for 2017 er relativt likt programmet for 2016. Aktuarfunksjonen finner reassuranseprogrammet tilstrekkelig og godt i forhold til risikoavlastning særlig knyttet til svingninger i resultatet.

Markedsrisiko

DNB Forsikring har gjennom 2016 hatt lav eksponering mot markedsrisiko. Selskapets obligasjoner er alle notert i norske kroner og medfører således ikke valutarisiko. I tillegg er de fleste motpartene kjente norske private eller offentlige virksomheter.

Selskapet benytter ikke rentederivater, men eksponeringen mot obligasjonsmarkedet er begrenset av rammer og definerte krav til motpartens rating.

Operasjonell risiko

Selskapets operasjonelle risiko håndteres i virksomhetsstyrings-systemet. Det er etablert flere retningslinjer og prosesser som skal begrenset risiko for at det oppstår operasjonelle hendelser som kan medføre tap eller negativt omdømme for selskapet.

Det gjennomføres minimum årlig risikovurderinger av virksomheten, i tillegg gjennomføres risikovurderinger ved etablering og endring av produkter og tjenester. Dette skal sikre høy kvalitet i selskapets portefølje av produkter og tjenester og dermed øke konkurransekraft og kundetilfredshet, styrke omdømmet og ivareta DNBS samfunnsansvar.

Operasjonelle hendelser registreres løpende i konsernets hendelsesdatabase. Dette gir et godt utgangspunkt for å etablere relevante risikoreduserende tiltak.

DNB Forsikring AS har etablert et utvalg som skal bidra til at behandling og vurdering av klager fra kundene blir ivaretatt best mulig, både for kunden og selskapet. En klage representerer

verdifull kommunikasjon med kunden og vil være et nyttig bidrag i arbeidet med å sikre god kundebehandling, kvalitetsforbedring, endring og utvikling av selskapets produkter og rutiner.

Konsernets risikoavlastning inngår som et element i den operasjonelle risikostyringen. DNB kjøper forsikringer for å begrense de økonomiske konsekvensene av uønskede hendelser som skjer til tross for etablerte sikkerhetsrutiner og andre risikoreduserende tiltak.

Selskapet har videre fokus på å bidra til at alle medarbeidere er oppmerksomme i forhold til sikkerhetsrisikoen, både når det gjelder informasjonssikkerhet og fysisk sikkerhet. Det er etablert kontinuitets- og beredskapsplaner, samt ulike e-læringsmoduler innen dette feltet.

C.7.4 SENSITIVITETS- OG STRESSTESTER

DNB Forsikring benytter Solvens II standardmodellen som den primære metoden for kvantifisering av virksomhetens risikoeksponering og solvensposisjon i en stressituasjon. I ORSA-prosessen er det konkludert med at modellen er en god approksimasjon gitt selskapets risikoprofil. Basert på standardmodellen, og selskapets finansielle plan, gjennomføres det sensitivitetsanalyser for vesentlige risikoer og hendelser.

Den primære testen på selskapets solvensposisjon er en scenarioanalyse der det legges til grunn en rekke antagelser om forverring av vesentlige drivere i selskapets risikoprofil gjennom planperioden (2017–2019). Dette impliserer en «stresset finansiell plan» som avviker fra den ordinære planen med vesentlig svakere resultater.

De primære antagelsene som ligger til grunn er som følger:

- **Forsikringsrisiko:** Vesentlig svakere resultater på flere av hovedproduktene som følge av økte skader, særlig høy frekvens av storskader innen Husforsikring. Herunder forventning om høyere skadeprosent med økt behov for premieavsetninger i Solvens II-balansen.
- **Forretningsrisiko:** Forventet lønnsomhet for motorforsikring forsvinner gradvis gjennom planperioden og medfører o-resultat for dette produktet i 2019.
- **Forretningsrisiko:** Behov for betydelige IT-investeringer som ikke kan føres som aktiva i Solvens II balansen.
- **Markedsrisiko:** Betydelige tap knyttet til finansporteføljen.

I scenarioanalysen er det videre antatt at det ikke iverksettes tiltak eller at det skjer andre vesentlige endringer i selskapets forsikringsportefølje, finansallokering eller reassuranseprogram gjennom planperioden.

Resultatet av scenarioanalysen underbygger konklusjonen om at selskapet er godt kapitalisert i planperioden. En viktig årsak er imidlertid at scenarioet tar utgangspunkt i finansiell plan der det er en underliggende forventning om betydelig lønnsomhet i 2017–2019. De antatte stressdriverne beskrevet over impliserer således først og fremst en reduksjon i den forventede lønnsomheten. I tillegg illustrerer scenarioet at den kapitalmessige effekten av de negative stressene

reduseres som følge av to faktorer: redusert skatteforpliktelse og redusert konsernbidrag gjennom perioden. Begge disse faktorene fungerer som implisitte buffere i en situasjon med resultatsvekkelse.

Selskapet tåler det første året i scenarioet uten å komme i brudd med selskapets risikoappetitt knyttet til kapitalisering. Solvensposisjonen i en slik situasjon ville likevel være såpass svekket at det ikke vil være rom for vesentlige investeringer eller økt risikoeksponering for eksempel gjennom vekst.

Etter år 2 i scenarioet vil selskapet være nær brudd med SCR og det vil i løpet av dette året være behov for å iverksette tiltak for å bedre solvensposisjonen, herunder kapitaltilførsel eller reduksjon av virksomhetens risikoeksponering.

Etter år 3 vil selskapet, gitt at scenarioet har inntruffet hvert år gjennom planperioden, være i brudd med SCR. Det vil da være behov for å iverksette ytterligere tiltak samt etablere en plan for tilfredsstillelse av kapitalkravet.

D

VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL

- 26 Eiendeler
- 27 Forsikringstekniske avsetninger
- 28 Andre forpliktelser
- 28 Andre opplysninger

Verdsetting for solvensformål

Solvens II-balansen tar utgangspunkt i IFRS-balansen, det korrigeres dog for ulike verdsettelsesprinsipper. Endringene i forhold til IFRS-balansen gjennomgås nedenfor.

D.1 EIENDELER

Samlede eiendeler i selskapet, verdivurdert etter henholdsvis IFRS- og Solvens II-kriterier, er gitt i følgende tabell:

Eiendeler	NGAAP	Reklassifisering for SII formål	Verdivurdering for SII formål	Solvens II
Immaterielle eiendeler	67 204	-	-67 204	-
Eiendeler ved skatt	2 918	-	-	2 918
Finansielle eiendeler	2 383 314	-	13 022	2 396 335
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	28 046	-3 876	-13 087	11 066
Gjenforsikringsandel av brutto premieavsetning	-0	0	-13 103	-13 103
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	28 046	-3 892	16	24 169
Fordringer	714 290	-571 162	-	143 128
Fordringer – forsikringstakere	601 939	-571 162	-	30 776
• Forfalte fordringer	30 776	-	-	30 776
• Ikke forfalte fordringer	599 281	-599 281	-	-
• Forskuddsbetalte fordringer	-28 119	28 119	-	-
Fordringer – gjenforsikring	104 638	-	-	104 638
Andre fordringer	7 713	-	-	7 713
Øvrige eiendelsposter	59 490	-	-	59 490
Sum eiendeler	3 255 262	-575 039	-67 269	2 612 938

Immaterielle eiendeler

Selskapets immaterielle eiendeler omfatter balanseførte utviklingskostnader til nytt forsikringssystem. I regnskapsbalansen er denne verdivurdert til 67,2 millioner kroner ved utgangen av 2016. I henhold til Solvens II-prinsippene skal immaterielle eiendeler bare balanseføres dersom eiendelen kan omsettes separat, og det eksisterer tilgjengelige priser for eiendelene. Denne bestemmelsen er vurdert dithen at kriteriet for balanseføring i Solvens II-balansen ikke er innfridd. Balanseverdien i Solvens II er derfor null.

Eiendeler ved skatt

Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres. De midlertidige forskjellene gjelder verdiendringer på finansielle eiendeler, pensjoner og tapsavsetning for kundeordringer. Utsatt skattefordel blir balanseført i den utstrekningen det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt. Eiendeler ved skatt har samme verdi i Solvens II balansen som i den finansielle balansen.

Finansielle eiendeler

Selskapets finansielle eiendeler er hovedsakelig plassert i rentepapirer som det fremgår av følgende tabell:

Beløp i 1000 kroner

Investeringsobjekt	NGAAP verdi	Solvens II verdi
Selskapsobligasjoner	1 998 843	2 011 865
Statsobligasjoner	315 117	315 117
Eiendomsfond	69 354	69 354
Sum	2 383 314	2 396 335

Forskjellene i verdivurderingen mellom regnskapsbalanse og Solvens II balanse for finansielle eiendeler utgjør 13 millioner kroner. Forskjellen er knyttet til urealisert gevinst for holde-til-forfall-obligasjoner som er verdivurdert til amortisert kost i den finansielle balansen. I Solvens II-balansen er porteføljen vurdert til virkelig verdi.

Fordringer forsikringstakere

Selskapets samlede fordringer pr. 31.12.2016 i regnskapsbalansen utgjorde 601,9 millioner kroner. I Solvens II-balansen reduseres fordringene til 30,8 millioner kroner.

I henhold til Solvens II-prinsippene blir fordringer som ennå ikke er fakturamessig forfalt (599,3 millioner kroner) regnet som fremtidig kontantstrøm knyttet til premieinnbetaling. Denne kontantstrømmen blir således inkludert i beregningen for premieavsetning i Solvens II balansen og dermed ikke ansett som en kundefordring i sistnevnte. Krav som er fakturamessig forfalt, 30,8 millioner kroner, er klassifisert som kundefordringer også etter Solvens II-prinsippene.

Fordringer gjenforsikring og Andre fordringer

Det er ingen forskjell i verddivurdering for Fordringer gjenforsikring og Andre fordringer i IFRS- og Solvens II balansen. Fordringer gjenforsikring beløper seg til 104,6 millioner kroner, men andre fordringer utgjør 7,7 millioner kroner.

D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Selskapets samlede forpliktelser pr. 31.12.2016 kan oppsummeres på følgende måte (tall i tusen kroner):

Forpliktelser	NGAAP	Reklassifisering for SII formål	Verdivurdering for SII formål	Solvens II
Risikomargin	-	-	83 642	83 642
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	850 660	-603 173	-59 135	188 351
Løpende forretning	850 660	-603 173	-43 639	203 847
Fremtidig forretning	-	-	-15 496	-15 496
Brutto erstatningsavsetning	989 526	-	-4 702	984 825
Øvrige forpliktelser	640 084	28 119	-	668 202
Pensjonsforpliktelser	12 780	-	-	12 780
Forpliktelser i forbindelse med direkte forretning	46 939	28 119	-	75 057
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	299	-	-	299
Andre forpliktelser	330 066	-	-	330 066
Ansvarlig lån	250 000	-	-	250 000
Garantiavsetningen	-	-	89 287	89 287
Forpliktelser ved skatt	70 921	-	-21 769	49 152
Sum forpliktelser	2 551 190	-575 039	87 323	2 063 459

Forsikringstekniske avsetninger i regnskapet følger av forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter. Dette innebærer at verdien av de forsikringstekniske avsetningene i regnskapet følger prinsippet til IFRS mens i Solvens II settes verdiene lik beste estimat. Dette innebærer en særlig endret verdsettelse av premieavsetningen. Under Solvens II er Sikkerhetsavsetningen fjernet og erstattet av «Risk Margin» som også inngår som en del av avsetningskomponentene. Risk Margin er beregnet til 85 millioner kroner.

Premieavsetning

For premieavsetningen i regnskapet (IFRS4) legges uopptjent premie til grunn slik at avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Per 31.12.2016 var premieavsetningen 850,7 millioner kroner.

Under Solvens II er premieavsetningen basert på en kontantstrømbetraktning på nåverdien av fremtidige utbetalinger fratrukket innbetalinger der kontrakten faller innenfor «kontraktens grense» på et gitt betraktningstidspunkt. Det tas hensyn til alle fremtidige kostnadsendringer samt at det er en viss sannsynlighet for at kontrakten ikke fornyes. Premieavsetningen gir dermed et uttrykk for forventet fremtidig overskudd/underskudd på kontraktene som omfattes av beregningene.

Den største endringen er knyttet til reklassifiseringen av kundefordringer. Fordringer som ennå ikke er fakturamessig forfalt, betraktes som en fremtidig kontantstrøm knyttet til premieinnbetaling. Denne kontantstrømmen blir således inkludert i beregningen for premieavsetning i Solvens II balansen og reduserer premieavsetningen med 603,2 millioner kroner.

I Solvens II skal det også gjøres en vurdering av lønnsomheten, som innebærer at det gjøres en vurdering av Combined Ratio (CR) knyttet til hver bransje. For bransjer hvor CR vurderes til større enn 100 %, styrkes premieavsetningen. Totalt resulterer lønnsomhetsvurderingene i en gevinst på både løpende og fremtidig forretning, som reduserer premieavsetningen med hhv 43,6 millioner kroner og 15,5 millioner kroner.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på balanse-tidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS – reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt (IBNR – incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av Skadeservice, mens IBNR-avsetningen er basert på erfaringstall der vi beregner omfanget av etteranmeldte skader basert på statistiske modeller. I tillegg inkluderes en avsetning for fremtidig skadebehandling knyttet til RBNS- og IBNR-avsetninger. Modellenes treffsikkerhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Metoder for beregning av erstatningsavsetning

Den vanligste metoden for å fastsette IBNR avsetning er Chain Ladder metoden (CHL). Chain Ladder egner seg best for porteføljer som har en relativt stabil utvikling og relativt kort hale. Metoden er den mest anvendte aktuar metoden til beregning av avsetninger på bakgrunn av et avløpstriangel. Den tar utgangspunkt i observerte utbetalinger og/eller saks-avsetninger (RBNS), hvor den historiske utviklingen antas å være representativ for den fremtidige utviklingen. Det finnes årsaker til at dette ikke alltid vil være tilfellet og dette hensyntas i modellforutsetningene. Eksempel på slike årsaker kan være endring i vilkår og dekningsomfang, endringer i lovgivning, endringer i porteføljesammensetning og endring i oppgjørs-praksis. Metoden kan være meget ustabil på de seneste årganger, og spesielt på langhalet forretning. Den er lite egnet for nye produkter og produkter med kort historikk.

Bornhuetter-Ferguson (BHF) metoden anvendes ofte på produkter med lange betalings- eller skadebehandlingsforløp for de seneste skadeårganger og der hvor observert data fremdeles er begrenset. Metoden legger mindre vekt på de observerte data for de seneste årgangene, men bruker i stedet et forventet nivå for hvor stor avsetningen skal være. Metoden kan være god på de seneste årganger på langhalet forsikring. I BHF estimatene tas det utgangspunkt i den opptjente premie og en estimert skadeprosent.

Erstatningsavsetning pr produkt

Erstatningsavsetningene fordelt på produktgrupper pr 31.12.2016 kan oppsummeres i tabellen under (tall i tusen kroner):

Solvens II-bransjer	Erstatningsavsetning (Solvens II) – i 1000 NOK
Forsikring mot inntektstap	128 268
Motorvognforsikring – Trafikk	270 838
Motorvognforsikring – Øvrige	70 518
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	402 787
Ansvarsforsikring	3 705
Assistanseforsikring	96 881
Forsikring mot diverse økonomiske tap	11 828
SUM	984 825

Størst erstatningsavsetning finner vi innen gruppene Motorvogn trafikk og Forsikring mot brann og annen skade på eiendom herav Hus. For gruppen Motorvogn trafikk er størrelsen på IBNR elementet for eldre årganger særlig knyttet til personskadene. Dette er skader med lang hale og høy durasjon.

D.3 ANDRE FORPLIKTELSE

Det er ingen forskjell i verddivurdering for øvrige forpliktelser i IFRS- og Solvens II balansen. Som det fremgår av tabellen i D.2 utgjør forskuddsbetalte fordringer 28,1 millioner. Dette reklassifiseres fra Kundefordringer til forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring slik at Solvens II balansen får en verdi på 668,2 millioner kroner.

Garantiavsetningen

Garantiavsetningen flyttes fra Annen opptjent egenkapital i IFRS og vurderes som forpliktelse i Solvens II balansen. Pr 31.12.16 er garantiavsetningen verddivurdert til 89,3 millioner kroner.

Forpliktelser ved skatt

Netto verddivurderingsforskjeller mellom eiendeler og forpliktelser, før flytting av garantiavsetningen fra egenkapitalen, beløper seg til 87,1 millioner kroner før skatt. Det beregnes utsatt skatt av denne forskjellen på 21,8 millioner kroner. Den utsatte skatten reduserer Forpliktelse ved skatt i den finansielle balansen slik at denne balanseposten beløper seg til 49,2 millioner kroner i Solvens II balansen.

D.4 ANDRE OPPLYSNINGER

DNB Forsikring anser at vesentlige opplysninger om verdsetting av eiendeler og forpliktelser for solvensformål er beskrevet over i D.1–D.3

E

KAPITALSTYRING

- 30 Ansvarlig kapital
- 31 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav
- 32 Underoppfyllelse av MCR og/eller SCR

Kapitalstyring

DNB Forsikrings kapitalstyring tar utgangspunkt i at selskapet er et datterselskap i DNB ASA. Kapitlet omfatter utvikling i, og forvaltning av, selskapets Solvenskapital samt selskapets kapitalkrav, MCR og SCR.

E.1 ANSVARLIG KAPITAL

I det følgende beskrives DNB Forsikring overordnede formål og prinsipper for kapitalstyring samt den faktiske utviklingen i selskapets solvenskapital.

E.1.1 FORMÅL OG RETNINGSLINJER

DNB ASA skal ha en størrelse på egenkapitalen som medfører en effektiv og optimal egenkapitalbruk i forhold til virksomhetens omfang og risikoprofil. Konsernet skal ha en betydelig likviditetsreserve slik at holdingselskapet kan være en sterk eier for de operative datterselskapene. Dette sikres over tid ved at overskudd i virksomheten kanaliseres til holdingselskapet ved utbyttebetalinger og konsernbidrag. Kapitaliseringen av datterselskaper vil reflektere at egenkapitalressursene skal

holdes så høyt i konsernstrukturen som mulig. Dette medfører at DNB Forsikring vil kunne ha en svakere kapitalposisjon enn det som ville være tilfellet for et uavhengig selskap.

Kapitalstrategien til DNB Forsikring impliserer at selskapet opprettholder en kapitalbuffer utover SCR, med sikte på å tilfredsstille kapitalkravet med høy sannsynlighet til enhver tid. Basert på ORSA-prosessen er kapitalbufferen fastsatt til 30 % utover SCR. Det vil si at DNB Forsikring minimum skal ha en tellende solvenskapital på 130 % av SCR. I tillegg avsettes kapital til planlagte investeringer eller forventede økninger i risikoeksponering gjennom det kommende året.

DNB Forsikring benytter ikke *supplerende kapital*. Alle videre beskrivelser omhandler således *basiskapital*.

E.1.2 UTVIKLING I ANSVARLIG KAPITAL

Selskapets solvenskapital var 799,5 millioner kroner ved utgangen av 2016 og er således økt med om lag 16 millioner kroner fra 2015:

Beløp i 1000 kr

31.12.2015	Tier 1	Tier 2	Tier 3	Totalt Own Funds
Aksjekapital	265 000	-	-	265 000
Overkursfond	292	-	-	292
Avstemmingsreserve	462 212	-	-	462 212
Ansvarlig lån	-	50 000	-	50 000
Utsatt skattefordel	-	-	5 961	5 961
Totalt pr. kapitalgruppe	727 504	50 000	5 961	783 465

Beløp i 1000 kr

31.12.2016	Tier 1	Tier 2	Tier 3	Totalt Own Funds
Aksjekapital	265 000	-	-	265 000
Overkursfond	292	-	-	292
Avstemmingsreserve	281 269	-	-	281 269
Ansvarlig lån	-	250 000	-	250 000
Utsatt skattefordel	-	-	2 918	2 918
Totalt pr. kapitalgruppe	546 561	250 000	2 918	799 479

Som det fremgår av tabellen var det en vesentlig økning i selskapets Tier 2 kapital i 2016. Dette følger av at det ble gjennomført en restrukturering av kapitalen for å sikre bedre tilpasning til Solvens II-regelverket. DNB Forsikring tok opp et ansvarlig lån på 250 millioner kroner fra DNB Invest Denmark A/S og erstattet samtidig et eksisterende ansvarlig lån fra DNB Bank på 50 millioner kroner som ble innløst. I tillegg ble 200 millioner kroner utbetalt som ekstraordinært konsernbidrag til DNB ASA. Dette er bakgrunnen for at selskapets Tier 2-kapital gjennom 2016 er økt fra 50 til 250 millioner kroner. Selskapets solvensgrad er nær upåvirket av restruktureringen.

Selskapets ansvarlige lån tilfredsstillter kravene i Finansforetaksloven 14-9 og kvalifiserer som basiskapital i kapitalgruppe 2. Lånet er rangert *pari passu* med eventuelle andre ansvarlige lån som tilfredsstillter kravene til kapitalgruppe 2 i selskapet. Lånet er rangert foran låntakers aksjekapital og annen kapital i gruppe 1. Lånet har en varighet på ti år, men med lånetakers opsjon på tilbakebetaling etter fem år.

Avstemmingsreserven er den eneste variabelen i kapitalgruppe 1 som er endret i 2016, med en reduksjon på 180,8 millioner kroner. De primære årsakene til kapitalreduksjonen fordeler seg på de følgende elementene:

- Annen opptjent egenkapital: Reduksjon på 156,1 millioner kroner. Dette er primært en følge av utbetalt konsernbidrag og opptjent overskudd i 2016. DNB Forsikring har avsatt 250 millioner kroner (187,5 millioner kroner etter skatt) som konsernbidrag for 2016, i tillegg kommer nevnte konsernbidrag, i forbindelse med restrukturering, på 200 millioner kroner.
- Endring i forskjell mellom IFRS og Solvens II balansen før skatt: Reduksjon på 38,6 millioner kroner (29,0 millioner kroner etter skatt), fordelt på følgende elementer:
  - Økning i forsikringstekniske avsetninger i Solvens II balansen med 34,9 millioner kroner
  - Reduksjon i merverdi av Hold-til-forfall obligasjoner i Solvens II balansen med 4,2 millioner kroner
  - Økning i immaterielle eiendeler i IFRS balansen på 0,7 millioner kroner (verdsettes til 0 i Solvens II balansen)
  - Reduksjon i risk margin i Solvens II-balansen med 0,2 millioner kroner

Differanse mellom IFRS og Solvens II-kapital

Per 31.12.2016 var selskapets IFRS-kapital på 704,1 millioner kroner mens Solvens II-kapitalen var 799,5 millioner kroner. Sistnevnte inkluderer imidlertid ansvarlig lånekapital på 250 millioner kroner. Øvrige forskjeller, som fremstilt under, er beskrevet i D.1–D.3.

Beløp i 1000 kr	
IFRS kapital	704 100
Reelle forskjeller	4Q16
Immaterielle eiendeler	-67 200
Merverdi hold til forfall	13 000
Technical provisions Net	50 700
Risk margin	-83 600
Sum forskjeller forpl og eiend før skatt	-87 100
25% utsatt skatt	21 800
Garantiavsetning – flytting mellom EK og forpliktelse	-89 300
Endring EK etter skatt før ansvarlig lån	-154 600
Ansvarlig lånekapital	250 000
Endring EK	95 400
Solvens II-kapital	799 500

E.1.3. FRATREKK FRA ANSVARLIG KAPITAL

DNB Forsikring har ikke kapitalelementer som kommer til fratrukk fra ansvarlig kapital.

E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV

E.2.1 BEREGNINGSTEKNISKE FORHOLD

I 2016 har DNB Forsikring benyttet standardmodellen for beregning av SCR og MCR.

For beregningen av solvenskapitalkravet (SCR) benytter foretaket verken foretaksspesifikke parametere, overgangsregler eller den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko. Selskapet benytter likevel forenklinger ved følgende beregninger:

Artikkel	Risikoområde	SCR-modul
104	Kredittmarginrisiko knyttet til obligasjoner og lån	Markedsrisiko – Spreadrisiko
107	Risikoreduserende virkning av gjenforsikringsavtaler eller verdipapirisering	Motpartsrisiko – Type 1
108	Risikoreduserende virkning av proporsjonale gjenforsikringsavtaler	Motpartsrisiko – Type 1
109	Poolordninger	Motpartsrisiko – Type 1
110	Gruppering av enkelteksponeringer	Motpartsrisiko – Type 1
111	Risikoreduserende virkning	Motpartsrisiko – Type 1

For beregningen av minimumskapitalkravet (MCR) benytter foretaket følgende datagrunnlag for de relevante bransjene:

Beløp i 1000 kr	Avsetning	Premie
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	491 971	711 231
Forsikring mot inntektstap	128 312	180 515
Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	-	-
Diverse økonomiske tap	22 140	34 274
Motorvogn forsikring – trafikk	245 403	339 546
Motorvogn forsikring – øvrige	156 561	462 477
Assistanseforsikring	115 390	347 603

E.2.2 STATUS OG UTVIKLING I SOLVENSARGIN

Pr. 31.12.2016 var DNB Forsikrings solvenskapital og kapitalkrav som følger:

Beløp i 1000 kr	SCR	SCR	MCR	MCR
	31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15
Egenkapital NGAAP	704 072	853 190	704 072	853 190
Forskjeller mellom NGAAP og Solvens II	(154 593)	(119 877)	(154 593)	(119 876)
Ansvarlig lån (Tier 2)	250 000	50 000	250 000	50 000
Ikke tellende Tier 2 og Tier 3-kapital	(27 323)	-	(212 311)	(16 266)
Solvenskapital	772 156	783 313	587 168	767 048
Kapitalkrav	451 189	441 056	203 035	198 475
Solvensmargin	171 %	178 %	289 %	386 %
Overdekning	320 967	342 257	384 133	568 573

SCR økte med 10,4 millioner kroner gjennom 2016. Dette er primært en følge av at DNB Forsikring, fra og med april 2016, inngikk en avtale med DNB Finans om distribusjon av betalingsforsikring knyttet til DNBS kredittkort. Helseforsikringsrisiko og motpartsrisiko økte med henholdsvis 35,2 og 11,5 millioner kroner, men ga samtidig en betydelig diversifiseringseffekt mot skadeforsikringsrisiko. Økningen i MCR en følge av økningen i SCR ved at førstnevnte maksimalt utgjør 45 % av sistnevnte.

Utviklingen i risikomodulene i standardmodellen er gitt i følgende tabell:

Beløp i 1000 kr	31.12.16	31.12.15
Skadeforsikringsrisiko	490 621	496 102
Helseforsikringsrisiko	101 691	66 483
Mærke- og handelsrisiko	66 586	65 753
Motpartsrisiko	24 513	12 991
Operasjonell risiko	63 169	58 141
Diversifiseringseffekter	(144 995)	(111 395)
Utsatt skatteeffekt	(150 396)	(147 019)
Solvenskapitalkrav	451 189	441 056

DNB Forsikring er godt kapitalisert pr. 31.12.2016 med en solvensmargin på 171 %. Selskapets egenkapital etter Solvens II-regelverket var på 799,5 millioner kroner. Imidlertid er tellende kapital til dekning av SCR beregnet til 772 millioner kroner og således redusert med 11 millioner kroner sammenlignet med 2015. Dette følger av et fratrekk av ikke tellende Tier 2 og Tier 3-kapital på 27,3 millioner kroner da disse kapitalelementene totalt utgjør mer enn 50 % av SCR. Tier 2 kapitalen består av et ansvarlig lån på 250 millioner kroner som ble tatt opp i 2016. SCR var 451 millioner kroner slik at selskapet hadde en overdekning på 321 millioner kroner.

Til dekning av MCR kan maksimalt 20 % av kapitalen bestå av kapitalgruppe 2, mens kapitalgruppe 3 ikke kan benyttes til dekning av dette kravet. Dette medfører at om lag 212,3 millioner kroner ikke er tellende for dekning av MCR. Tellende kapital til dekning av MCR var på 587 millioner kroner den 31.12.2016, mens minimumskapitalkravet var 203 millioner kroner.

Samlet sett vurderes DNB Forsikrings kapitalposisjon til å være solid ved utgangen av 2016.

E.5 UNDEROPPFYLLELSE AV MCR OG/ELLER SCR

Selskapet har tilfredsstilt kapitalkravene under det gjeldende solvensregelverket (MCR og SCR) ved hvert rapporteringstidspunkt.

Vedlegg

KVANTITATIVE RAPPORTERINGSSKJEMA

- 34 Balance Sheet
- 35 Premiums, claims and expenses by line of business
- 38 Non-Life Technical Provisions
- 33 Insurance Claims Information
- 43 Own Funds
- 44 Solvency Capital Requirement
  - Only SF
- 45 Minimum Capital Requirement
  - Both life and non-life insurance activity

S.02.01 BALANCE SHEET

		Solvency II value			Solvency II value
		C0010			C0010
Assets			Liabilities		
Goodwill	R0010		Technical provisions – non-life	R0510	1 256 816 627
Deferred acquisition costs	R0020		Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	1 123 062 131
Intangible assets	R0030		• Technical provisions calculated as a whole	R0530	
Deferred tax assets	R0040	2 917 967	• Best Estimate	R0540	1 045 754 611
Pension benefit surplus	R0050		• Risk margin	R0550	77 307 520
Property, plant & equipment held for own use	R0060		Technical provisions – health (similar to non-life)	R0560	133 754 496
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	2 396 335 493	• Technical provisions calculated as a whole	R0570	
Property (other than for own use)	R0080		• Best Estimate	R0580	127 421 496
Holdings in related undertakings, including participations	R0090		• Risk margin	R0590	6 333 000
Equities	R0100		Technical provisions – life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	
• Equities – listed	R0110		Technical provisions – health (similar to life)	R0610	
• Equities – unlisted	R0120		• Technical provisions calculated as a whole	R0620	
Bonds	R0130	2 313 096 507	• Best Estimate	R0630	
• Government Bonds	R0140	315 116 673	• Risk margin	R0640	
• Corporate Bonds	R0150	1 997 979 834	Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	
• Structured notes	R0160		• Technical provisions calculated as a whole	R0660	
• Collateralised securities	R0170		• Best Estimate	R0670	
Collective Investments Undertakings	R0180	69 353 861	• Risk margin	R0680	
Derivatives	R0190		Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	
Deposits other than cash equivalents	R0200		• Technical provisions calculated as a whole	R0700	
Other investments	R0210	13 885 125	• Best Estimate	R0710	
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220		• Risk margin	R0720	
Loans and mortgages	R0230		Other technical provisions	R0730	
Loans on policies	R0240		Contingent liabilities	R0740	
Loans and mortgages to individuals	R0250		Provisions other than technical provisions	R0750	
Other loans and mortgages	R0260		Pension benefit obligations	R0760	12 779 730
Reinsurance recoverables from:	R0270	11 066 430	Deposits from reinsurers	R0770	
Non-life and health similar to non-life	R0280	11 066 430	Deferred tax liabilities	R0780	49 152 142
• Non-life excluding health	R0290	11 066 430	Derivatives	R0790	
• Health similar to non-life	R0300		Debts owed to credit institutions	R0800	
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310		Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	
• Health similar to life	R0320		Insurance & intermediaries payables	R0820	70 957 289
• Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330		Reinsurance payables	R0830	298 855
Life index-linked and unit-linked	R0340		Payables (trade, not insurance)	R0840	334 166 352
Deposits to cedants	R0350		Subordinated liabilities	R0850	250 000 000
Insurance and intermediaries receivables	R0360	38 489 561	Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	
Reinsurance receivables	R0370	104 638 109	Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	250 000 000
Receivables (trade, not insurance)	R0380		Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	89 286 560
Own shares (held directly)	R0390		Total liabilities	R0900	2 063 457 555
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400		Excess of assets over liabilities	R1000	549 480 311
Cash and cash equivalents	R0410	59 490 306			
Any other assets, not elsewhere shown	R0420				
Total assets	R0500	2 612 937 866			

S.05.01 PREMIUMS, CLAIMS AND EXPENSES BY LINE OF BUSINESS (DEL 1)

	Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)						→
	Medical expense insurance	Income protection insurance	Workers' compen- sation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Marine, aviation and transport insurance	→
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	→
Premiums written							→
Gross – Direct Business	R0110	181 644 181		341 059 590	464 542 263	13 615	→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0120						→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0130						→
Reinsurers' share	R0140	1 128 869		1 513 552	2 064 808		→
Net	R0200	180 515 312		339 546 038	462 477 455	13 615	→
Premiums earned							→
Gross – Direct Business	R0210	178 091 627		351 988 914	461 616 558	10 703	→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0220						→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0230						→
Reinsurers' share	R0240	1 128 869		1 513 552	2 110 211		→
Net	R0300	176 962 758		350 475 361	459 506 347	10 703	→
Claims incurred							→
Gross – Direct Business	R0310	48 277 126		188 566 784	410 543 506	-10 024	→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0320						→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0330						→
Reinsurers' share	R0340			24 081	474 162		→
Net	R0400	48 277 126		188 542 703	410 069 343	-10 024	→
Changes in other technical provisions							→
Gross – Direct Business	R0410						→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0420						→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0430						→
Reinsurers' share	R0440						→
Net	R0500						→
Expenses incurred	R0550	56 629 724		63 693 936	74 823 708	1 558	→
Other expenses	R1200						→
Total expenses	R1300						→

S.05.01 PREMIUMS, CLAIMS AND EXPENSES BY LINE OF BUSINESS (DEL 2)

		Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)					→	
		Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Credit and suretyship insurance	Legal expenses insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	→
		C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	→
Premiums written								→
Gross – Direct Business	R0110	742 436 174	1 159 040			351 049 510	34 273 923	→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0120							→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0130							→
Reinsurers' share	R0140	31 205 231	5 378			3 446 447		→
Net	R0200	711 230 943	1 153 662			347 603 063	34 273 923	→
Premiums earned								→
Gross – Direct Business	R0210	735 583 308	1 250 748			344 300 405	32 780 259	→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0220							→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0230							→
Reinsurers' share	R0240	31 826 562	5 378			3 446 447		→
Net	R0300	703 756 745	1 245 369			340 853 958	32 780 259	→
Claims incurred								→
Gross – Direct Business	R0310	583 082 959	-1 172 875			247 128 911	35 345 179	→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0320							→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0330							→
Reinsurers' share	R0340	66 432 284	-956 986					→
Net	R0400	516 650 675	-215 889			247 128 911	35 345 179	→
Changes in other technical provisions								→
Gross – Direct Business	R0410							→
Gross – Proportional reinsurance accepted	R0420							→
Gross – Non-proportional reinsurance accepted	R0430							→
Reinsurers' share	R0440							→
Net	R0500							→
Expenses incurred	R0550	117 628 889	191 911			48 808 320	5 513 879	→
Other expenses	R1200							→
Total expenses	R1300							→

S.05.01 PREMIUMS, CLAIMS AND EXPENSES BY LINE OF BUSINESS (DEL 3)

	Line of Business for: accepted non-proportional reinsurance				Total
	Health	Casualty	Marine, aviation, transport	Property	
	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Premiums written					
Gross – Direct Business R0110					2 116 178 296
Gross – Proportional reinsurance accepted R0120					
Gross – Non-proportional reinsurance accepted R0130					
Reinsurers' share R0140					39 364 286
Net R0200					2 076 814 011
Premiums earned					
Gross – Direct Business R0210					2 105 622 520
Gross – Proportional reinsurance accepted R0220					
Gross – Non-proportional reinsurance accepted R0230					
Reinsurers' share R0240					40 031 020
Net R0300					2 065 591 500
Claims incurred					
Gross – Direct Business R0310					1 511 761 565
Gross – Proportional reinsurance accepted R0320					
Gross – Non-proportional reinsurance accepted R0330					
Reinsurers' share R0340					65 973 542
Net R0400					1 445 788 024
Changes in other technical provisions					
Gross – Direct Business R0410					
Gross – Proportional reinsurance accepted R0420					
Gross – Non-proportional reinsurance accepted R0430					
Reinsurers' share R0440					
Net R0500					
Expenses incurred R0550					367 291 924
Other expenses R1200					22 438 408
Total expenses R1300					389 730 332

S.17.01 NON-LIFE TECHNICAL PROVISIONS (DEL 1)

		Direct business and accepted proportional reinsurance					→	
		Medical expense insurance	Income protection insurance	Workers' compen- sation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Marine, aviation and transport insurance	→
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	→
Technical provisions calculated as a whole	R0010							→
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0050							→
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM								→
Best estimate								→
Premium provisions								→
• Gross	R0060		-845 999		-26 873 517	84 413 723	-7 966	→
• Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0140		-890 240		-1 438 418	-1 886 416		→
• Net Best Estimate of Premium Provisions	R0150		44 241		-25 435 099	86 300 139	-7 966	→
Claims provisions								→
• Gross	R0160		128 267 495		270 837 897	70 517 724		→
• Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0240					257 103		→
• Net Best Estimate of Claims Provisions	R0250		128 267 495		270 837 897	70 260 621		→
Total Best estimate – gross	R0260		127 421 496		243 964 380	154 931 447	-7 966	→
Total Best estimate – net	R0270		128 311 736		245 402 798	156 560 760	-7 966	→
Risk margin	R0280		6 332 916		16 574 516	8 075 510	310	→
Amount of the transitional on Technical Provisions								→
Technical Provisions calculated as a whole	R0290							→
Best estimate	R0300							→
Risk margin	R0310							→
Technical provisions – total								→
Technical provisions – total	R0320		133 754 412		260 538 896	163 006 957	-7 656	→
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default – total	R0330		-890 240		-1 438 418	-1 629 313		→
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re – total	R0340		134 644 652		261 977 314	164 636 270	-7 656	→

S.17.01 NON-LIFE TECHNICAL PROVISIONS (DEL 2)

		Direct business and accepted proportional reinsurance					→	
		Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Credit and suretyship insurance	Legal expenses insurance	Assistance	Miscellaneous financial loss	→
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	→
Technical provisions calculated as a whole	R0010							→
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0050							→
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM								→
Best estimate								→
Premium provisions								→
• Gross	R0060	104 846 762	64 464			16 441 924	10 312 020	→
• Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0140	-6 815 736	-5 111			-2 067 063		→
• Net Best Estimate of Premium Provisions	R0150	111 662 498	69 575			18 508 987	10 312 020	→
Claims provisions								→
• Gross	R0160	402 787 391	3 705 408			96 881 078	11 827 705	→
• Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0240	22 478 917	1 430 094					→
• Net Best Estimate of Claims Provisions	R0250	380 308 474	2 275 314			96 881 078	11 827 705	→
Total Best estimate – gross	R0260	507 634 153	3 769 872			113 323 002	22 139 725	→
Total Best estimate – net	R0270	491 970 972	2 344 889			115 390 065	22 139 725	→
Risk margin	R0280	42 720 448	65 974			8 638 699	1 232 148	→
Amount of the transitional on Technical Provisions								→
Technical Provisions calculated as a whole	R0290							→
Best estimate	R0300							→
Risk margin	R0310							→
Technical provisions – total								→
Technical provisions – total	R0320	550 354 601	3 835 846			121 961 701	23 371 873	→
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default – total	R0330	15 663 181	1 424 983			-2 067 063		→
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re – total	R0340	534 691 420	2 410 863			124 028 764	23 371 873	→

S.17.01 NON-LIFE TECHNICAL PROVISIONS (DEL 3)

		Accepted non-proportional reinsurance				Total Non-Life obligation
		Non-proportional health reinsurance	Non-proportional casualty reinsurance	Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	Non-proportional property reinsurance	
		C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Technical provisions calculated as a whole	R0010					
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0050					
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM						
Best estimate						
Premium provisions						
• Gross	R0060					188 351 410
• Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0140					-13 102 984
• Net Best Estimate of Premium Provisions	R0150					201 454 395
Claims provisions						
• Gross	R0160					984 824 697
• Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0240					24 166 114
• Net Best Estimate of Claims Provisions	R0250					960 658 584
Total Best estimate – gross	R0260					1 173 176 107
Total Best estimate – net	R0270					1 162 112 979
Risk margin	R0280					83 640 520
Amount of the transitional on Technical Provisions						
Technical Provisions calculated as a whole	R0290					
Best estimate	R0300					
Risk margin	R0310					
Technical provisions – total						
Technical provisions – total	R0320					1 256 816 627
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default – total	R0330					11 066 430
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re – total	R0340					1 245 753 499

S.19.01 INSURANCE CLAIMS INFORMATION

Gross Claims Paid (non-cumulative)
(absolute amount)

Year	Development year										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Prior R0100											
N-9 R0160											
N-8 R0170											
N-7 R0180								6 940 348			
N-6 R0190							4 893 306				
N-5 R0200					14 675 304						
N-4 R0210				17 688 759							
N-3 R0220			27 992 430								
N-2 R0230		51 918 083									
N-1 R0240	321 253 430										
N R0250	915 875 158										

	In current year	Sum of years (cumulative)
	C0170	C0180
R0100		
R0160		
R0170		
R0180	6 940 348	6 940 348
R0190	4 893 306	4 893 306
R0200	14 675 304	14 675 304
R0210	17 688 759	17 688 759
R0220	27 992 430	27 992 430
R0230	51 918 083	51 918 083
R0240	321 253 430	321 253 430
R0250	915 875 158	915 875 158
Total R0260	1 361 236 816	1 361 236 816

S.19.01 INSURANCE CLAIMS INFORMATION

Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions
(absolute amount)

Year	Development year										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0350
Prior R0100											
N-9 R0160											
N-8 R0170											
N-7 R0180								5 545 845			
N-6 R0190							17 120 815				
N-5 R0200					30 519 458						
N-4 R0210				49 593 993							
N-3 R0220			69 027 952								
N-2 R0230		105 150 981									
N-1 R0240	185 965 342										
N R0250	528 580 707										

	Year end (discounted data)
	C0360
R0100	
R0160	
R0170	
R0180	5 545 845
R0190	17 120 815
R0200	30 519 458
R0210	49 593 993
R0220	69 027 952
R0230	105 150 981
R0240	185 965 342
R0250	528 580 707
Total R0260	991 505 092

S.23.01.01.01 OWN FUNDS

		Total	Tier 1 – unrestricted	Tier 1 – restricted	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	265 000 000	265 000 000			
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	291 934	291 934			
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own – fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040					
Subordinated mutual member accounts	R0050					
Surplus funds	R0070					
Preference shares	R0090					
Share premium account related to preference shares	R0110					
Reconciliation reserve	R0130	281 270 410	281 270 410			
Subordinated liabilities	R0140	250 000 000			250 000 000	
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	2 917 967				2 917 967
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180					
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220					
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230					
Total basic own funds after deductions	R0290	799 480 311	546 562 344		250 000 000	2 917 967
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300					
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual – type undertakings, callable on demand	R0310					
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320					
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330					
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340					
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350					
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360					
Supplementary members calls – other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370					
Other ancillary own funds	R0390					
Total ancillary own funds	R0400					
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	799 480 311	546 562 344		250 000 000	2 917 967
Total available own funds to meet the MCR	R0510	796 562 344	546 562 344		250 000 000	
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	772 156 901	546 562 344		225 594 557	
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	587 169 364	546 562 344		40 607 020	
SCR	R0580	451 189 114				
MCR	R0600	203 035 101				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	171 %				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	289 %				

S.23.01.01.02 OWN FUNDS

Reconciliation reserve		
		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	549 480 311
Own shares (held directly and indirectly)	R0710	
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	
Other basic own fund items	R0730	268 209 901
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	
Reconciliation reserve	R0760	281 270 410
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) – Life business	R0770	
Expected profits included in future premiums (EPIFP) – Non-life business	R0780	
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	

S.25.01 SOLVENCY CAPITAL REQUIREMENT – ONLY SF

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	66 585 568	66 585 568	
Counterparty default risk	R0020	24 512 846	24 512 846	
Life underwriting risk	R0030			
Health underwriting risk	R0040	101 690 495	101 690 495	
Non-life underwriting risk	R0050	490 621 327	490 621 327	
Diversification	R0060	-144 993 241	-144 993 241	
Intangible asset risk	R0070			
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	538 416 995	538 416 995	
Calculation of Solvency Capital Requirement		C0100		
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120			
Operational risk	R0130	63 168 676		
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140			
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	-150 396 418		
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160			
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	451 189 114		
Capital add-on already set	R0210			
Solvency capital requirement	R0220	451 189 114		
Other information on SCR				
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400			
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	451 189 114		
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420			
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430			
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440			
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450	No adjustment		
Net future discretionary benefits	R0460			

S.28.01.01.01 MINIMUM CAPITAL REQUIREMENT – BOTH LIFE AND NON-LIFE INSURANCE ACTIVITY

Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations		MCR components
		C0010
MCRNL Result	R0010	290 647 442

S.28.01.01.02 MINIMUM CAPITAL REQUIREMENT – BOTH LIFE AND NON-LIFE INSURANCE ACTIVITY

		Background information	
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020	C0020	C0030
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030		
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040	128 311 736	180 515 312
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050		
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060	245 402 797	339 546 038
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070	156 560 759	462 477 455
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080		13 615
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090	491 970 972	711 230 943
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100	2 344 890	1 153 662
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110		
Assistance and proportional reinsurance	R0120		
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130	115 390 065	347 603 063
Non-proportional health reinsurance	R0140	22 139 726	34 273 923
Non-proportional casualty reinsurance	R0150		
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160		
Non-proportional property reinsurance	R0170		

S.28.01.01.03 MINIMUM CAPITAL REQUIREMENT – BOTH LIFE AND NON-LIFE INSURANCE ACTIVITY

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations		
		C0040
MCRL Result	R0200	

S.28.01.01.05 MINIMUM CAPITAL REQUIREMENT – BOTH LIFE AND NON-LIFE INSURANCE ACTIVITY

Overall MCR calculation		
		C0070
Linear MCR	R0300	290 647 442
SCR	R0310	451 189 114
MCR cap	R0320	203 035 101
MCR floor	R0330	112 797 279
Combined MCR	R0340	203 035 101
Absolute floor of the MCR	R0350	33 427 650
Minimum Capital Requirement	R0400	203 035 101